

OBRÓT PRAWNY Z ZAGRANICĄ W SPRAWACH CYWILNYCH I KARNYCH

Jan Ciszewski

BIBLIOTEKA SĄDOWA

11. WYDANIE

OBRÓT PRAWNY Z ZAGRANICĄ W SPRAWACH CYWILNYCH I KARNYCH

Jan Ciszewski

BIBLIOTEKA SĄDOWA

11. WYDANIE

Stan prawny na 12 maja 2020 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne
Michał Dymiński

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by Jan Ciszewski, 2020

ISBN 978-83-8187-856-2
11. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	19
1. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych	23
DZIAŁ I. Przepisy wstępne	23
DZIAŁ II. Przepisy wspólne w sprawach cywilnych i karnych	24
Rozdział 1. Przepisy ogólne	24
Rozdział 2. Uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do użytku za granicą	27
Rozdział 3. Zasady korespondencji z przedstawicielstwami dyplomatycznymi i urzędami konsularnymi państw obcych w Polsce ...	28
Rozdział 4. Sposób wykonywania czynności dotyczących osób korzystających z przywilejów i immunitetów wynikających z prawa międzynarodowego oraz czynności z udziałem tych osób	29
Rozdział 5. Wzywianie stron, świadków i biegłych zamieszkałych za granicą	30
Rozdział 6. Doręczanie wezwań stronom, świadkom i biegłym do osobistego stawiennictwa przed sądami państw obcych	31
Rozdział 7. Ustalanie obywatelstwa	32
DZIAŁ III. Czynności sądów z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego	33
Rozdział 1. Wnioski sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej	33
Rozdział 2. Wnioski organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej	35
Rozdział 3. Dochodzenie roszczeń alimentacyjnych od osób zobowiązanych zamieszkałych za granicą	37
DZIAŁ IV. Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych	37

Rozdział 1. Wnioski sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej	37
Rozdział 2. Wnioski organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej	39
Rozdział 3. Występowanie o wydanie lub przewóz osób ściganych lub skazanych przebywających za granicą oraz o wydanie przedmiotów	40
Rozdział 4. Przekazanie ścigania karnego	42
Rozdział 4a. Zapobieganie konfliktom jurysdykcyjnym	44
Rozdział 5. Przejęcie i przekazanie osób skazanych do wykonania wyroku	45
DZIAŁ V. Przepis końcowy	46
2. Wzory pism stanowiące załączniki do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r.	47
3. Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej	92
4. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych	94
5. Wzory pism dotyczących obrotu prawnego w sprawach cywilnych z Federacją Rosyjską wraz z wykazem właściwych organów Federacji Rosyjskiej	104
6. Wzory pism dotyczących obrotu prawnego w sprawach cywilnych z Ukrainą wraz z wykazem właściwych organów Ukrainy	114
7. Wzory pism dotyczących obrotu prawnego w sprawach cywilnych i karnych z Republiką Białorusi wraz z wykazem właściwych sądów Republiki Białorusi	124
8. Wzory pism dotyczących doręczania za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych na podstawie Konwencji o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, podpisanej w Hadze dnia 15 listopada 1965 r., wraz ze wskazaniem organów przyjmujących innych państw	135
9. Informacja dotycząca ponoszenia przez sądy polskie kosztów doręczenia w Kanadzie dokumentów w sprawach cywilnych lub handlowych	152

-
10. Oświadczenie Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczące wykonywania Konwencji o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 15 listopada 1965 r. 153
  11. Wzór wniosku o przeprowadzenie dowodu lub wykonanie innych czynności sądowych na podstawie Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r. wraz ze wskazaniem organów przyjmujących innych państw 155
  12. Wzory wniosków o zwrot dziecka i wykonanie prawa do osobistych kontaktów na podstawie Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, sporządzonej w Hadze dnia 25 października 1980 r. wraz z objaśnieniami i wykazem organów przyjmujących 170
  13. Wykaz organów centralnych wyznaczonych na podstawie Europejskiej konwencji o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń dotyczących pieczy nad dzieckiem oraz o przywracaniu pieczy nad dzieckiem, sporządzonej w Luksemburgu dnia 20 maja 1980 r. 207
  14. Wzór wniosku o udzielenie pomocy sądowej na podstawie Konwencji o ułatwieniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych, sporządzonej w Hadze dnia 25 października 1980 r. wraz z wykazem organów przyjmujących 209
  15. Wzór wniosku o przyznanie pomocy sądowej za granicą na podstawie Porozumienia europejskiego w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, sporządzonego w Strasburgu dnia 27 stycznia 1977 r. wraz ze wskazaniem organów przyjmujących innych państw 218
  16. Wykaz organów przyjmujących wyznaczonych na podstawie Konwencji europejskiej o informacji o prawie obcym, sporządzonej dnia 7 czerwca 1968 r. 229
  17. Wzór wniosku o sprawdzenie aktu lub dokumentu na podstawie Konwencji nr 17 w sprawie zwolnienia od legalizacji niektórych aktów i dokumentów ... 236
  18. Komunikaty w sprawie ustalenia istnienia wzajemności pomiędzy Polską a niektórymi prowincjami Kanady w zakresie wykonywania orzeczeń uwzględniających roszczenia o alimenty w sprawach ze stosunków rodzinnych 240

19. Informacje o wybranych aktach prawa europejskiego z zakresu prawa cywilnego	243
19.1. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych	243
19.2. Dyrektywa Rady nr 2003/8/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze	274
19.3. Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000	298
19.4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 805/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych	323
19.5. Dyrektywa Rady 2004/80/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. odnosząca się do kompensaty dla ofiar przestępstw	344
19.6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1896/2006 z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty	358
19.7. Rozporządzenie (WE) nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń	405
19.8. Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych („Rzym II”)	426
19.9. Rozporządzenie nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000	427
19.10. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I)	470
19.11. Rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych	471

19.12.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego	593
19.13.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych	659
19.14.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych	683
19.15.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego	700
19.16.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające procedurę Europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych	709
20.	Informacje o wybranych aktach prawa europejskiego z zakresu prawa karnego	736
20.1.	Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich, sporządzona w Brukseli dnia 26 lipca 1995 r.	736
20.2.	Konwencja w sprawie zwalczania korupcji funkcjonariuszy Wspólnot Europejskich i funkcjonariuszy Państw Członkowskich Unii Europejskiej, sporządzona w Brukseli dnia 26 maja 1997 r.	737
20.3.	Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi	738
20.4.	Decyzja ramowa Rady 2005/214/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym	764
20.5.	Decyzja ramowa Rady 2006/783/WSiSW z dnia 6 października 2006 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do nakazów konfiskaty	786
20.6.	Decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej	811

- 20.7. Decyzja ramowa Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych 829
- 20.8. Decyzja ramowa Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniająca decyzje ramowe 2002/584/WSiSW, 2005/214/WSiSW, 2006/783/WSiSW, 2008/909/WSiSW oraz 2008/947/WSiSW i tym samym wzmacniająca prawa procesowe osób oraz ułatwiająca stosowanie zasady wzajemnego uznawania do orzeczeń wydanych pod nieobecność danej osoby na rozprawie 852
- 20.9. Decyzja ramowa Rady 2009/829/WSiSW z dnia 23 października 2009 r. w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania 853
- 20.10. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony 863
- 20.11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych 872
- 20.12. Umowa dotycząca stosowania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, sporządzonej dnia 10 lipca 1996 r., zgodnie z artykułem 3 ust. 2 Porozumienia o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, podpisanego w Waszyngtonie dnia 25 czerwca 2003 r., sporządzona w Warszawie dnia 9 czerwca 2006 r. 888
- 20.13. Umowa dotycząca stosowania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki o ekstradycji, sporządzonej dnia 10 lipca 1996 r. zgodnie z artykułem 3 ust. 2 Porozumienia o ekstradycji między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, podpisanego w Waszyngtonie dnia 25 czerwca 2003 r., sporządzona w Warszawie dnia 9 czerwca 2006 r. 888
- 20.14. Umowa między Unią Europejską a Republiką Islandii oraz Królestwem Norwegii dotycząca stosowania niektórych przepisów Konwencji z dnia 29 maja 2000 r. o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej i Protokołu z 2001 r. do konwencji, sporządzona w Brukseli dnia 19 grudnia 2003 r. 889

20.15.	Umowa między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią, sporządzona w Wiedniu dnia 28 czerwca 2006 r.	889
20.16.	Umowa między Unią Europejską a Japonią o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, podpisana w Brukseli dnia 30 listopada 2009 r. i w Tokio dnia 15 grudnia 2009 r.	896
21.	Wykaz obowiązujących Polskę umów wielostronnych z zakresu obrotu prawnego z zagranicą w sprawach cywilnych z informacjami o państwach będących stronami tych umów (wybór)	898
21.1.	Konwencja dotycząca procedury cywilnej, podpisana w Hadze dnia 1 marca 1954 r.	898
21.2.	Konwencja o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzona w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r.	901
21.3.	Konwencja o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 10 czerwca 1958 r.	902
21.4.	Konwencja nr 3 dotycząca międzynarodowej wymiany informacji z zakresu stanu cywilnego, sporządzona w Stambule dnia 4 września 1958 r.	903
21.5.	Europejska Konwencja o międzynarodowym arbitrażu handlowym, sporządzona w Genewie dnia 21 kwietnia 1961 r.	903
21.6.	Konwencja dotycząca kolizji praw w przedmiocie formy rozporządzeń testamentowych, sporządzona w Hadze dnia 5 października 1961 r.	903
21.7.	Konwencja znosząca wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzona w Hadze dnia 5 października 1961 r.	904
21.8.	Konwencja w sprawie zgody na zawarcie małżeństwa, najniższego wieku małżeńskiego i rejestracji małżeństw, otwarta do podpisu w Nowym Jorku dnia 10 grudnia 1962 r.	905
21.9.	Konwencja o odpowiedzialności osób utrzymujących hotele za rzeczy wniesione przez gości hotelowych, sporządzona w Paryżu dnia 17 grudnia 1962 r.	906
21.10.	Konwencja o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzona w Hadze dnia 15 listopada 1965 r.	906
21.11.	Europejska Konwencja o przysposobieniu dzieci, sporządzona w Strasburgu dnia 24 kwietnia 1967 r.	907
21.12.	Konwencja europejska o zniesieniu wymogu legalizacji dokumentów sporządzonych przez przedstawicieli dyplomatycznych lub urzędników konsularnych, sporządzona w Londynie dnia 7 czerwca 1968 r.	908

21.13. Konwencja europejska o informacji o prawie obcym, sporządzona w Londynie dnia 7 czerwca 1968 r.	908
21.14. Konwencja o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzona w Hadze dnia 18 marca 1970 r.	909
21.15. Konwencja o uznawaniu rozwodów i separacji, sporządzona w Hadze dnia 1 czerwca 1970 r.	910
21.16. Konwencja o prawie właściwym dla wypadków drogowych, sporządzona w Hadze dnia 4 maja 1971 r.	910
21.17. Konwencja o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych, sporządzona w Hadze dnia 2 października 1973 r.	911
21.18. Konwencja o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń odnoszących się do obowiązków alimentacyjnych, sporządzona w Hadze dnia 2 października 1973 r.	912
21.19. Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w Nowym Jorku dnia 14 czerwca 1974 r. ...	913
21.20. Protokół o zmianie Konwencji o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzony w Wiedniu dnia 11 kwietnia 1980 r.	913
21.21. Konwencja europejska o statusie prawnym dziecka pozamałżeńskiego, sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1975 r.	913
21.22. Porozumienie europejskie w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, sporządzone w Strasburgu dnia 27 stycznia 1977 r.	914
21.23. Protokół dodatkowy do Porozumienia europejskiego w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, sporządzony w Moskwie dnia 4 października 2001 r.	915
21.24. Konwencja nr 17 w sprawie zwolnienia od legalizacji niektórych aktów i dokumentów, sporządzona w Atenach dnia 15 września 1977 r.	915
21.25. Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w Wiedniu dnia 11 kwietnia 1980 r.	915
21.26. Europejska konwencja o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń dotyczących pieczy nad dzieckiem oraz o przywracaniu pieczy nad dzieckiem, sporządzona w Luksemburgu dnia 20 maja 1980 r.	916
21.27. Konwencja o ułatwieniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych, sporządzona w Hadze dnia 25 października 1980 r.	917
21.28. Konwencja dotycząca cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, sporządzona w Hadze dnia 25 października 1980 r.	918

21.29.	Konwencja o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego, sporządzona w Hadze dnia 29 maja 1993 r.	919
21.30.	Europejska konwencja o wykonywaniu praw dzieci, sporządzona w Strasburgu dnia 25 stycznia 1996 r.	920
21.31.	Porozumienie europejskie w sprawie osób uczestniczących w postępowaniu przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, sporządzone w Strasburgu dnia 5 marca 1996 r.	921
21.32.	Konwencja o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzona w Hadze dnia 19 października 1996 r.	922
21.33.	Cywilnoprawna konwencja o korupcji, sporządzona w Strasburgu dnia 4 listopada 1999 r.	925
21.34.	Konwencja o międzynarodowej ochronie dorosłych, sporządzona w Hadze dnia 13 stycznia 2000 r.	925
21.35.	Konwencja w sprawie kontaktów z dziećmi, sporządzona w Strasburgu dnia 15 maja 2003 r.	925
21.36.	Konwencja o umowach dotyczących właściwości sądu, sporządzona w Hadze dnia 30 czerwca 2005 r.	925
21.37.	Konwencja o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, sporządzona w Lugano dnia 30 października 2007 r.	926
21.38.	Konwencja o międzynarodowym dochodzeniu alimentów na rzecz dzieci i innych członków rodziny, sporządzona w Hadze dnia 23 listopada 2007 r.	931
21.39.	Protokół o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych, sporządzony w Hadze dnia 23 listopada 2007 r.	936
22.	Wykaz obowiązujących Polskę umów wielostronnych z zakresu obrotu prawnego z zagranicą w sprawach karnych z informacjami o państwach będących stronami tych umów (wybór)	939
22.1.	Europejska Konwencja o ekstradycji, sporządzona w Paryżu dnia 13 grudnia 1957 r., Protokół dodatkowy do tej Konwencji, sporządzony w Strasburgu dnia 15 października 1975 r., i Drugi Protokół dodatkowy do tej Konwencji, sporządzony w Strasburgu dnia 17 marca 1978 r.	939
22.2.	Trzeci Protokół dodatkowy do Europejskiej konwencji o ekstradycji, sporządzony w Strasburgu dnia 10 listopada 2010 r.	941
22.3.	Czwarty Protokół dodatkowy do Europejskiej konwencji o ekstradycji, sporządzony w Wiedniu dnia 20 września 2012 r.	941

22.4.	Europejska Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych, sporządzona w Strasburgu dnia 20 kwietnia 1959 r., wraz z Protokołem dodatkowym do tej Konwencji, sporządzonym dnia 17 marca 1978 r.	941
22.5.	Drugi Protokół dodatkowy do Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych, sporządzony w Strasburgu dnia 8 listopada 2001 r.	945
22.6.	Protokół dodatkowy do Konwencji europejskiej o informacji o prawie obcym, sporządzony w Strasburgu dnia 15 marca 1978 r.	946
22.7.	Europejska konwencja o zwalczaniu terroryzmu, sporządzona w Strasburgu dnia 27 stycznia 1977 r.	946
22.8.	Protokół zmieniający do Europejskiej konwencji o zwalczaniu terroryzmu, sporządzony w Strasburgu dnia 15 maja 2003 r.	947
22.9.	Konwencja o przekazywaniu osób skazanych na karę pozbawienia wolności w celu odbycia kary w państwie, którego są obywatelami, sporządzona w Berlinie dnia 19 maja 1978 r.	947
22.10.	Konwencja o przekazywaniu osób skazanych, sporządzona w Strasburgu dnia 21 marca 1983 r.	948
22.11.	Protokół dodatkowy do Konwencji o przekazywaniu osób skazanych, sporządzony w Strasburgu dnia 18 grudnia 1997 r.	948
22.12.	Konwencja Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, sporządzona w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 r.	949
22.13.	Konwencja o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa, sporządzona w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r.	950
22.14.	Konwencja o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, sporządzona w Paryżu dnia 17 grudnia 1997 r.	951
22.15.	Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego, sporządzony w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r.	951
22.16.	Poprawki do Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego sporządzonego w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r., przyjęte podczas konferencji rewizyjnej w Kampali (rezolucje nr 5 i 6) w dniach 10 i 11 czerwca 2010 r.	952
22.17.	Prawnokarna Konwencja o korupcji, sporządzona w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.	952
22.18.	Protokół dodatkowy do Prawnokarnej konwencji o korupcji, sporządzony w Strasburgu dnia 15 maja 2003 r.	953
22.19.	Międzynarodowa Konwencja o zwalczaniu finansowania terroryzmu, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 9 grudnia 1999 r.	953

22.20.	Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 15 listopada 2000 r.	953
22.21.	Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości, sporządzona w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 r.	954
22.22.	Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 31 października 2003 r.	956
22.23.	Konwencja o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.	956
22.24.	Protokół dodatkowy do Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzony w Rydze dnia 22 października 2005 r.	957
22.25.	Konwencja o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.	957
22.26.	Poprawka do Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r., przyjęta w Strasburgu dnia 22 października 2014 r.	958
22.27.	Konwencja Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi, sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.	958
22.28.	Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych, sporządzona w Lanzarote dnia 25 października 2007 r.	959
22.29.	Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r.	960
23.	Wykaz umów dwustronnych zawartych przez Polskę z zakresu obrotu prawnego z zagranicą	962
24.	Informacja dotycząca zakresu terytorialnego zastosowania umów zawartych z Wielką Brytanią	971
25.	Wykaz konwencji konsularnych łączących Polskę z innymi państwami	972
26.	Wykaz umów międzynarodowych dotyczących problematyki obywatelstwa	978

-
27. Wykaz umów międzynarodowych dotyczących uznawania wyroków orzekających rozwód 979
  28. Wykaz państw, w stosunkach z którymi wyroki orzekające rozwód uznawane są z mocy prawa (w zakresie określonym przez umowy) 981
  29. Wykaz umów międzynarodowych dotyczących wykonywania orzeczeń uwzględniających roszczenia o alimenty w sprawach ze stosunków rodzinnych 983
  30. Wykaz państw, w stosunkach z którymi Rzeczpospolitą Polską obowiązują umowy o udzielaniu pomocy prawnej w sprawach cywilnych 986
  31. Wykaz państw, których obywatele korzystają w Polsce ze zwolnienia od kosztów sądowych 990
  32. Wykaz państw, których obywatele korzystają w Polsce ze zwolnienia od kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu 993
  33. Wykaz umów międzynarodowych dotyczących wykonywania orzeczeń sądów w sprawach cywilnych 997
  34. Wykaz państw, w stosunkach z którymi są wykonywane orzeczenia o kosztach sądowych w sprawach cywilnych 999
  35. Wykaz państw, w stosunkach z którymi są wykonywane na uproszczonych zasadach orzeczenia o kosztach należnych Skarbowi Państwa w sprawach cywilnych 1001
  36. Wykaz umów przewidujących zniesienie wymagania legalizacji określonych zagranicznych dokumentów urzędowych 1002
  37. Wykaz państw, w stosunkach z którymi Rzeczpospolitą Polską obowiązują umowy o udzielaniu pomocy prawnej w sprawach karnych 1006
  38. Informacja na temat wymagania tłumaczenia na język obcy wniosków o udzielenie pomocy prawnej w sprawach karnych i załączonych dokumentów, przesyłanych w trybie Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych 1009
  39. Wykaz umów, które utraciły moc w części dotyczącej pomocy prawnej w sprawach karnych – na podstawie Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych 1010

-
40. Wykaz umów dwustronnych zawartych między Rzeczpospolitą Polską a innymi państwami, zawierających unormowania w zakresie przejęcia ścigania karnego 1012
41. Wykaz umów zawartych między Rzeczpospolitą Polską a innymi państwami, zawierających unormowania w zakresie przekazywania skazanych 1015
42. Informacja na temat wymagania tłumaczenia na język obcy wniosków o przekazanie osób skazanych i załączników, przesyłanych w trybie Konwencji z dnia 21 marca 1983 r. 1018
43. Wykaz państw, w stosunkach z którymi Rzeczpospolitą Polską obowiązują umowy w zakresie wydawania osób ściganych lub skazanych 1019
44. Informacja na temat wymagania tłumaczenia na język obcy wniosku o ekstradycję i załączników, przesyłanych w trybie Europejskiej Konwencji o ekstradycji, podpisanej w Paryżu dnia 13 grudnia 1957 r. 1023
45. Wykaz umów, które utraciły moc w części dotyczącej ekstradycji – na podstawie Europejskiej Konwencji o ekstradycji 1024
46. Wykaz państw, których ustawodawstwa przewidują wydawanie dokumentów stwierdzających możliwość zawarcia małżeństwa według prawa ojczystego 1026
47. Wykaz państw, których ustawodawstwa nie przewidują wydawania dokumentów stwierdzających możliwość zawarcia małżeństwa według prawa ojczystego 1030
48. Wykaz państw, których ustawodawstwa wymagają uzyskania przez swoich obywateli specjalnego zezwolenia na zawarcie małżeństwa z obywatelami państw obcych 1031
49. Wykaz państw, które przewidują w swoich ustawodawstwach zawarcie małżeństwa przez pełnomocnika lub uznają ważność małżeństw zawartych za granicą przez pełnomocnika, zgodnie z prawem obowiązującym w miejscu zawarcia małżeństwa 1032
50. Wykaz państw będących stronami Konwencji nowojorskiej o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r., oraz wskazanych przez te państwa organów przesyłających i przyjmujących 1034

-
51. Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi 1041
52. Wzór potwierdzenia zgodności przysposobienia międzynarodowego 1042
53. Informacja dotycząca immunitetu jurysdykcyjnego państw obcych 1046
54. Informacja dotycząca trybu doręczania pism sądowych obcemu państwu 1049
55. Informacja dotycząca stwierdzenia prawomocności orzeczeń rozwodowych w stanie Illinois (USA) 1050
56. Informacja dotycząca stwierdzenia prawomocności orzeczeń rozwodowych w Kanadzie 1052
57. Informacja dotycząca wykonywania przez sądy polskie wniosków sądów zagranicznych o doręczenie dokumentów w sprawach cywilnych 1053

SŁOWO WSTĘPNE

1. Obecne wydanie niniejszej książki ma na celu ułatwienie dostępu do aktualnych informacji dotyczących współpracy prawnej z innymi państwami.

Wydawanie niniejszego zbioru jest kontynuowane od 1995 r.

2. Spośród zdarzeń, które miały miejsce po ukazaniu się poprzedniego wydania, informacji wymagają akty prawa europejskiego z zakresu prawa cywilnego. Wskazać należy na następujące rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE):

- 1) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych, które stosuje się od dnia 18 stycznia 2017 r.;
- 2) nr 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę (wersja przekształcona). Rozporządzenie nr 2019/1111 ma zastosowanie wyłącznie do postępowań wszczętych nie wcześniej niż dnia 1 sierpnia 2022 r. (art. 100 ust. 1).

3. W zakresie współpracy w sprawach karnych wskazać należy, że decyzje ramowe Rady: 2003/577/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. i 2008/978/WSiSW z dnia 18 grudnia 2008 r. zostały zastąpione przez Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych.

Utraciła moc także Konwencja ustanowiona przez Radę zgodnie z art. 34 Traktatu Unii Europejskiej o pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej.

4. W 2018 r. weszły w życie wobec Polski następujące akty prawa międzynarodowego: Poprawka do konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz finansowaniu terroryzmu, sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r., przyjęta w Strasburgu dnia 22 października 2014 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1328 i 1329);

Umowa z Brazylią o przekazywaniu osób skazanych, podpisana w Brasiliu dnia 26 listopada 2012 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1988 i 1989). W dniu 1 listopada 2019 r. weszła w życie Umowa między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią, sporządzona w Wiedniu dnia 28 czerwca 2006 r. (Dz.Urz. UE z 6.09.2019 r. L 230, s. 1). Obecnie udostępniane wydanie niniejszej książki ma na celu ułatwienie dostępu do aktualnych informacji dotyczących współpracy prawnej z innymi państwami.

5. Przypomnienia wymaga, że w zakresie współpracy prawnej w sprawach karnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Wielką Brytanią akty prawne wymienione w załączniku do decyzji Rady 2014/836/UE z dnia 27 listopada 2014 r. miały zastosowanie tylko do dnia 7 grudnia 2014 r. Dotyczy to art. 54–69 konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz następujących decyzji ramowych:

- 1) 2002/584/WSiSW dotyczącej europejskiego nakazu aresztowania,
- 2) 2005/214/WSiSW dotyczącej uznawania kar pieniężnych,
- 3) 2006/783/WSiSW dotyczącej uznawania nakazów konfiskaty,
- 4) 2008/909/WSiSW dotyczącej uznawania wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności,
- 5) 2009/829/WSiSW dotyczącej uznawania decyzji w sprawie środków nadzoru.

6. W zakresie prawa wewnętrznego podkreślenia wymaga wejście w życie następujących zmian:

- rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. poz. 1141);
- zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz.Urz. MS z 2019 r. poz. 138 ze zm.);
- art. 1116 k.p.c. został uchylony na mocy art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 1452). Na mocy art. 1 tej ustawy został dodany art. 51b ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Zgodnie z tym unormowaniem w razie wątpliwości co do istnienia przywileju lub immunitetu wynikającego z prawa międzynarodowego sąd może zwrócić się do ministra właściwego do spraw zagranicznych o informację;
- art. 1143 k.p.c. został uchylony na mocy art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (...) (Dz.U. poz. 1452), która weszła w życie dnia 12 sierpnia 2017 r. W tym samym dniu wszedł w życie

art. 51a Prawa o ustroju sądów powszechnych, który przejął w całości brzmienie dotychczasowego art. 1143 k.p.c. Istota zmiany, która nastąpiła, polega na tym, że dotychczas kwestia ta była objęta w całości unormowaniem Kodeksu postępowania cywilnego, a obecnie została przejęta przez Prawo o ustroju sądów powszechnych;

- w dniu 22 sierpnia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 26 stycznia 2018 r. o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych (Dz.U. poz. 416).

7. Zaktualizowane zostały wzory pism, informacje dotyczące wybranych aktów prawa europejskiego z zakresu prawa cywilnego i karnego, ich załączników, wykazy organów oraz ich adresy. Rozbudowane zostały informacje dotyczące wzajemnych relacji pomiędzy prawem europejskim, prawem międzynarodowym (umowy dwustronne i wielostronne) a prawem wewnętrznym.

8. Zakres i układ tekstów oraz informacji zawartych w niniejszej publikacji jest wzorowany na wydaniu z 2017 r. Teksty i informacje zostały zaktualizowane i rozszerzone.

Przy opracowywaniu książki kierowano się dążeniem do uwzględnienia najistotniejszych materiałów dotyczących obrotu prawnego z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, tak aby mogła być ona swoistym przewodnikiem dla praktyków.

Jan Ciszewski

Warszawa, maj 2020 r.

1

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 28 stycznia 2002 r.

w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych

(tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1657; zm.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2398)

Na podstawie art. 41 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2013 r. poz. 427, z późn. zm.¹) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I Przepisy wstępne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych, w tym:

- 1) uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do użytku za granicą;
- 2) sposób wykonywania czynności dotyczących osób korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych i konsularnych oraz czynności z udziałem tych osób;
- 3) czynności związane ze stawiennictwem przed sądami;
- 4) tryb ustalania obywatelstwa;
- 5) szczegółowy tryb występowania o pomoc prawną i udzielania takiej pomocy sądom i innym organom państw obcych;
- 6) szczegółowy tryb występowania o wydanie osób ściganych lub skazanych;
- 7) inne formy współpracy w sprawach karnych.

---

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 365.

§ 2. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się, jeżeli przepisy odrębne albo ratyfikowane umowy międzynarodowe regulują czynności sądów powszechnych w sposób odmienny.

DZIAŁ II Przepisy wspólne w sprawach cywilnych i karnych

Rozdział 1 Przepisy ogólne

§ 3. O wszystkich sprawach, w których stroną jest państwo obce lub jego organy oraz organizacja międzynarodowa lub organ międzynarodowy, sądy zawiadamiają ministra właściwego do spraw zagranicznych, zwięźle przedstawiając przedmiot sprawy i wskazując państwa lub organy, których sprawa dotyczy².

§ 4. Pisma przeznaczone do doręczenia bądź użytku za granicą sporządza się wyłącznie pismem maszynowym, nie używając skrótów nazw aktów prawnych, instytucji lub organów ani innych skrótów.

§ 4¹. Czynności w zakresie obrotu prawnego z zagranicą wykonuje się poza zwykłą kolejnością spraw, jeżeli wniosek został oznaczony przez organ wzywający jako pilny.

§ 5. Występując do Ministra Sprawiedliwości o udzielenie tekstu prawa obcego, wyjaśnienie obcej praktyki sądowej lub o informację co do istnienia wzajemności w stosunkach z państwem obcym, sąd określa szczegółowo zagadnienie prawne wymagające wyjaśnienia. Sąd wskazuje ponadto datę, na którą stan prawny powinien być ustalony, oraz na żądanie Ministra Sprawiedliwości przesyła akta sprawy.

§ 6. Wnioski sądów lub innych organów państw obcych o udzielenie pomocy prawnej wykonują sądy rejonowe w języku polskim.

§ 7. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej skierowany do niewłaściwego sądu podlega, przed jego rejestracją w wydziale, niezwłocznemu przekazaniu zarządzeniem przewodniczącego sądowi właściwemu, o czym informuje się organ wzywający.

§ 8. 1. Jeżeli wniosek o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej nie odpowiada warunkom formalnym, a w szczególności gdy nie załączono wymaganego tłumaczenia, sąd zwraca wniosek organowi wzywającemu celem uzupełnienia lub występuje o usunięcie braków we wskazanym terminie.

---

² Por. informacje dotyczące immunitetu jurysdykcyjnego państw obcych oraz trybu doręczania pism sądowych obcemu państwu, zamieszczone poz. 53 i 54 – przyp. J.C.

2. Jeżeli wykonanie wniosku o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej nie jest możliwe w całości, nie usunięto jego braków we wskazanym terminie lub odmówiono jego wykonania, sąd zwraca wniosek organowi wzywającemu we właściwym trybie, informując o przyczynach niewykonania wniosku. W przypadku gdy jest to możliwe, należy zaproponować organowi wzywającemu możliwy do przyjęcia dla obu stron sposób rozwiązania zaistniałego problemu.

3. W przypadku gdy prawdopodobne jest, że wniosek o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej nie będzie wykonany w całości lub w części w terminie wskazanym we wniosku, sąd informuje o tym niezwłocznie organ wzywający.

§ 9. Na życzenie organu wzywającego lub gdy wynika to z przyjętej praktyki, sąd, który wykonuje wniosek o pomoc prawną, potwierdza przyjęcie wniosku, wskazuje numer telefonu, telefaksu, adres poczty elektronicznej, a także osobę, z którą można kontaktować się w sprawie wykonania wniosku, oraz udziela innych niezbędnych informacji.

§ 10. 1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej sporządza się w języku polskim.

2. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, ma być wykonany przez sąd lub inny organ państwa obcego, do wniosku dołącza się sporządzone przez tłumacza przysięgłego tłumaczenie na język urzędowy państwa wezwanego, a jeżeli w państwie wezwanym obowiązuje kilka języków urzędowych, na jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma zostać udzielona pomoc prawna, albo na inny język wskazany przez to państwo.

§ 11. Na wniosek, a jeśli sąd uzna to za konieczne – także z urzędu, do pism podlegających doręczeniu za granicą dołącza się sporządzone przez tłumacza przysięgłego ich tłumaczenie na język urzędowy państwa wezwanego, a jeżeli w państwie wezwanym obowiązuje kilka języków urzędowych – na jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma zostać dokonane doręczenie, albo na inny język wskazany przez to państwo.

§ 12. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej można oznaczyć jako pilny i określić termin, w jakim powinien zostać wykonany, uzasadniając przyczynę, dla której wniosek tak oznaczono.

§ 13. Sąd polski, sporządzając wniosek, rozważa, czy nie dotyczy on czynności, których dokonanie mogłoby naruszyć suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny lub inne podstawowe interesy państwa wezwanego.

§ 14. 1. Pisma podlegające wysłaniu do organów zagranicznych, przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej lub konsulów Rzeczypospolitej Polskiej podpisuje sędzia; w zakresie powierzonych czynności pisma może podpisywać referendarz sądowy lub asesor sądowy.

2. Pod podpisem wpisuje się pismem maszynowym imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby podpisującej lub umieszcza się stempel zawierający te dane oraz pismo opatruje się pieczęcią urzędową.
3. Pisma sądu rejonowego przesyła się do prezesa sądu okręgowego w celu nadania im dalszego biegu.

§ 15. 1. Dokumenty dołącza się do pism w formie odpisów.

2. W razie konieczności przesłania oryginału dokumentu sąd sporządza odpisy dokumentu i jego tłumaczenia, które dołącza do akt sprawy.
3. Pismo wraz z jego tłumaczeniem łączy się z załącznikiem tak, aby nie było niebezpieczeństwa ich utraty lub zamiany. Tłumaczenie pisma łączy się bezpośrednio z nim, a tłumaczenie każdego z załączników łączy się bezpośrednio z każdym z nich. Liczbę i rodzaj załączników wymienia się w przesyłanym piśmie. Fotografie, karty z próbkami pisma i inne tego rodzaju materiały nakleja się na arkuszu papieru, wskazując, jaką osobę lub przedmiot przedstawiają.

§ 16. Korespondencję nie dotyczącą pomocy prawnej otrzymaną przez sądy bezpośrednio od sądów i innych organów państwa obcego oraz od przedstawicielstw dyplomatycznych lub urzędów konsularnych państw obcych przesyła się do wglądu prezesowi sądu, do którego wpłynęła, wraz z odpowiedzią przygotowaną w języku polskim, w celu nadania dalszego biegu.

§ 17. Prezes sądu lub jego zastępca sprawuje nadzór nad sprawami dotyczącymi obrotu prawnego z zagranicą, a w szczególności kontroluje terminowość oraz przestrzeganie przepisów obowiązujących przy załatwianiu tych spraw.

§ 18. 1. Pisma podlegające wysłaniu za granicę prezes sądu kieruje do Ministra Sprawiedliwości:

- 1) jeżeli mają być wysłane do państwa, z którym jest zawarta umowa międzynarodowa przewidująca porozumiewanie się sądów za pośrednictwem organów centralnych;
- 2) jeżeli mają być wysłane do państwa, z którym jest brak stosunków dyplomatycznych, albo w innych wyjątkowych wypadkach;
- 3) jeżeli dotyczą wniosków o wydanie osób ściganych lub skazanych, o przejęcie lub przekazanie ścigania karnego oraz o przejęcie lub przekazanie osób skazanych do wykonania wyroku.

2. W sprawach cywilnych wysłanie pism osobom przebywającym albo mającym siedzibę za granicą może nastąpić również bezpośrednio, jeżeli nie uchybia to obowiązującym przepisom.

§ 19. 1. W przypadku gdy prośba osoby przebywającej lub mającej siedzibę za granicą dotyczy wydania dokumentów albo udzielenia informacji poza toczącym się postępowaniem sądowym, od których należy się opłata, odpowiedź dla wnioskodawcy, wraz z przygotowanym dokumentem, przesyła się razem z pismem przewodnim do konsula Rzeczypospolitej Polskiej. W piśmie przewodnim należy zamieścić prośbę o doręczenie korespondencji za pobraniem należnych opłat, których wysokość należy wskazać w tym piśmie.

2. Jeżeli w imieniu osoby, o której mowa w ust. 1, zwraca się przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny jej państwa w Rzeczypospolitej Polskiej, dokument przesyła się temu przedstawicielstwu lub urzędowi, wskazując wysokość opłaty i numer rachunku bankowego sądu, na który należy dokonać wpłaty.

Rozdział 2

Uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do użytku za granicą

§ 20. 1. Jeżeli na wniosek osoby zainteresowanej dokument sporządzony w Rzeczypospolitej Polskiej i przeznaczony do użytku za granicą ma być uwierzytelniony, uwierzytelnienie dokonywane jest w następujący sposób:

- 1) na dokumencie sądowym autentyczność podpisu sędziego, referendarza sądowego lub sekretarza sądowego oraz autentyczność pieczęci urzędowej sądu uwierzytelnia:
  - a) prezes właściwego sądu okręgowego albo upoważniony przez niego sędzia lub referendarz sądowy,
  - b) prezes sądu apelacyjnego lub upoważniony przez niego sędzia, jeżeli uwierzytelnienie dotyczy dokumentu sporządzonego przez sąd apelacyjny;
- 2) na dokumencie notarialnym autentyczność podpisu notariusza i jego pieczęci urzędowej uwierzytelnia prezes właściwego sądu okręgowego albo upoważniony przez niego sędzia lub referendarz sądowy;
- 3) na tłumaczeniu dokumentów autentyczność podpisu tłumacza przysięgłego i jego pieczęci uwierzytelnia minister właściwy do spraw zagranicznych.

2. Jeżeli na wniosek osoby zainteresowanej dokument sporządzony w Rzeczypospolitej Polskiej i przeznaczony do użytku za granicą ma być uwierzytelniony przez przedstawicielstwo dyplomatyczne wykonujące funkcje konsularne lub urząd konsularny państwa obcego w Rzeczypospolitej Polskiej, autentyczność podpisu prezesa sądu okręgowego lub apelacyjnego, upoważnionego sędziego lub upoważnionego referendarza sądowego oraz autentyczność pieczęci urzędowej uwierzytelnia minister właściwy do spraw zagranicznych.

3. Po dokonaniu uwierzytelnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, poucza się osobę zainteresowaną o treści ust. 2.

§ 21. Klauzula uwierzytelniająca ma następujące brzmienie:

„Niniejszym poświadczam autentyczność podpisu
..... (imię, nazwisko i stanowisko)
i pieczęci urzędowej
.....”
(nazwa sądu)
Pobrano i skasowano opłatę skarbową
w kwocie ..... zł.
.....
(dnia)
.....
(miejsowość)
.....
(podpis osoby uwierzytelniającej i jej tytuł służbowy)
(pieczęć urzędowa)

§ 22. 1. Prezesi sądów okręgowych i apelacyjnych przesyłają wzory podpisów osób upoważnionych do uwierzytelniania dokumentów, jak również wzory pieczęci urzędowych tych sądów bezpośrednio do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

2. (uchylony).

3. Wzory, o których mowa w ust. 1, przesyła się w styczniu każdego roku kalendarzowego; w przypadku zmian osobowych przesyła się je bezzwłocznie.

Rozdział 3

Zasady korespondencji z przedstawicielstwami dyplomatycznymi i urzędami konsularnymi państw obcych w Polsce

§ 23. 1. W razie bezpośredniego zwrócenia się do sądu przez przedstawicielstwa dyplomatyczne wykonujące funkcje konsularne oraz konsulów państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej sądy, niezwłocznie po załatwieniu lub wyjaśnieniu sprawy, udzielają odpowiedzi, przesyłając ją przez prezesów tych sądów.

2. Do czasu zgłoszenia zastrzeżeń przez przedstawicielstwo lub konsula, o których mowa w ust. 1, korespondencja odbywa się bezpośrednio.

3. We wniosku o udzielenie informacji określonej w przepisach odrębnych kierowanym bezpośrednio do przedstawicielstwa lub konsula, o których mowa w ust. 1, sąd wskazuje związek przedmiotu wniosku z funkcjonowaniem tej placówki, a także wyjaśnia przyczyny, dla których pismo kierowane jest bezpośrednio, z pominięciem trybu odezwy o pomoc prawną.

4. Korespondencję kierowaną bezpośrednio do przedstawicielstw lub konsulów, o których mowa w ust. 1, sporządza się z zastosowaniem formuł grzecznościowych,

przy zapewnieniu estetyki odpowiadającej zasadom kurtuazji w stosunkach międzynarodowych.

§ 24. Językiem urzędowym dla korespondencji między przedstawicielstwami dyplomatycznymi i konsulami państw obcych w Rzeczypospolitej Polskiej a sądami jest język polski. Tłumaczenie dołącza się na żądanie.

§ 25. W przypadku skierowania pisma przez przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny państwa obcego w Polsce do niewłaściwego miejscowo sądu, pismo to przekazuje się niezwłocznie właściwemu sądowi, zawiadamiając o tym bezpośrednio nadawcę.

Rozdział 4

Sposób wykonywania czynności dotyczących osób korzystających z przywilejów i immunitetów wynikających z prawa międzynarodowego oraz czynności z udziałem tych osób

§ 26. Sąd, zwracając się do ministra właściwego do spraw zagranicznych o informację, czy dana osoba lub jednostka organizacyjna korzysta w Rzeczypospolitej Polskiej z immunitetu wynikającego z prawa międzynarodowego, przedstawia zwięźle informację o stanie faktycznym i przedmiocie sprawy oraz poczynionych ustaleniach co do immunitetu danej osoby.

§ 27. 1. W przypadku zrzeczenia się przez państwo obce lub organizację międzynarodową immunitetu lub immunitetu przysługującego danej osobie sąd, po otrzymaniu zawiadomienia o zrzeczeniu, przesyła do ministra właściwego do spraw zagranicznych przeznaczony dla strony pozwanej, uczestnika postępowania lub innego podmiotu biorącego udział w postępowaniu odpis pozwu, wniosku lub innego pisma wszczynającego postępowanie oraz wezwanie na termin posiedzenia.

2. Wezwanie sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 1 lub 2 do rozporządzenia.

§ 28. 1. Pisma przeznaczone do doręczenia podmiotom korzystającym z przywilejów i immunitetów wynikających z prawa międzynarodowego w sprawach:

- 1) funkcjonowania misji dyplomatycznych, urzędów konsularnych lub przedstawicielstw organizacji międzynarodowych akredytowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków ich akredytowanego personelu,
- 2) osób zatrudnionych przez misje dyplomatyczne, urzędy konsularne lub przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, a niebędących członkami akredytowanego personelu,
- 3) nabycia lub użytkowania nieruchomości przez misje dyplomatyczne, urzędy konsularne i przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych – przesyła się do ministra właściwego do spraw zagranicznych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do doręczania pism sądowych obywatelom polskim przebywającym za granicą, którzy korzystają z immunitetu dyplomatycznego lub konsularnego.³

3. Pisma, o których mowa w ust. 1, nie mogą zawierać zagrożenia karą porządkową lub innymi środkami przymusu.

§ 29. 1. Jeżeli zachodzi potrzeba przesłuchania w charakterze świadka lub występowania w charakterze biegłego lub tłumacza osoby korzystającej z immunitetu dyplomatycznego, wynikającego z prawa wewnętrznego lub międzynarodowego, w szczególności przepisów Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. (Dz.U. z 1965 r. poz. 232), sąd zwraca się do tej osoby, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, o wyrażenie zgody.

2. W sprawach, w których zachodzi potrzeba przesłuchania w charakterze świadka lub występowania w charakterze biegłego członka urzędu konsularnego, sąd wzywa go bezpośrednio w trybie art. 44 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, sporządzonej w Wiedniu dnia 24 kwietnia 1963 r. (Dz.U. z 1982 r. Nr 13, poz. 98), chyba że dwustronne konwencje konsularne zawarte przez Rzeczpospolitą Polską stanowią inaczej.⁴

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, gdy zachodzi potrzeba przedstawienia przez osoby określone w tych przepisach pisemnych wyjaśnień, dokumentu lub przedmiotu oględzin.

4. Sąd, zwracając się o wyrażenie zgody, określa przedmiot przesłuchania i dołącza wezwanie ze wskazaniem proponowanego terminu przesłuchania.

5. Wezwanie sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

6. Prawidłowość sporządzenia wezwania sprawdza, przed jego wysłaniem, prezes sądu lub upoważniony sędzia, asesor sądowy lub referendarz sądowy.

§ 30. Termin przesłuchania, poza przypadkami niecierpiącymi zwłoki, wyznacza się w taki sposób, aby między datą wysłania wezwania a zamierzonym przesłuchaniem upłynął okres umożliwiający osobie wezwanej dokładne zapoznanie się z treścią wezwania i przygotowanie się do przesłuchania.

§ 31. (uchylony).

Rozdział 5

Wzywanie stron, świadków i biegłych zamieszkałych za granicą

§ 32. 1. W razie konieczności wezwania do osobistego stawiennictwa na rozprawę przed sądem polskim osoby zamieszkałej za granicą w celu przesłuchania jej

³ Por. informację dotyczącą trybu doręczania pism sądowych obcemu państwu, zamieszczoną pod poz. 54 – przyp. J.C.

⁴ Por. wykaz konwencji konsularnych łączących Polskę z innymi państwami, zamieszczony pod poz. 25 – przyp. J.C.

w charakterze strony, świadka lub biegłego bądź dokonania konfrontacji, sąd wysłała do tej osoby wezwanie do dobrowolnego stawiennictwa, w trybie określonym w § 18.

2. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, nie może zawierać zagrożenia karą porządkową lub innymi środkami przymusu. W wezwaniu zamieszcza się pouczenie o tym, że osoba wzywana, na jej żądanie, otrzyma w wysokości określonej prawem polskim zwrot wydatków koniecznych związanych ze stawiennictwem do sądu, w tym kosztów przejazdu, utrzymania i noclegu oraz równowartość utraconego zarobku z powodu stawiennictwa na wezwanie sądu, oraz pouczenie o możliwości przyznania jej przez sąd wzywający zaliczki na koszty podróży i na utrzymanie w miejscu przesłuchania.

Rozdział 6

Doręczanie wezwań stronom, świadkom i biegłym do osobistego stawiennictwa przed sądami państw obcych

§ 33. 1. Doręczając osobie przebywającej w Rzeczypospolitej Polskiej wezwanie sądu państwa obcego do dobrowolnego osobistego stawiennictwa w celu złożenia zeznań w charakterze strony, świadka lub biegłego, sąd wezwany informuje osobę wzywaną o możliwości uzyskania pouczenia o przysługujących jej stosownie do umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, lub przepisów odrębnych uprawnieniach na wypadek stawiennictwa przed sądem wzywającym.

2. Pouczenia, o których mowa w ust. 1, dokonuje sąd wezwany.

§ 34. Pouczenie, o którym mowa w § 33, dotyczy:

- 1) ochrony prawnej, na podstawie której świadek lub biegły, bez względu na posiadane obywatelstwo, nie może być w państwie wzywającym pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani aresztowany, ani nie może odbywać jakiegokolwiek kary orzeczonej przez sąd z powodu przestępstwa będącego przedmiotem postępowania, w związku z którym został wezwany, ani z powodu innego przestępstwa popełnionego przed przekroczeniem granicy państwa wzywającego, ani w związku ze złożeniem zeznania;
- 2) utraty ochrony określonej w pkt 1, jeżeli świadek lub biegły nie opuści terytorium państwa wzywającego w terminie określonym w umowie międzynarodowej, liczoną od czasu, gdy sąd, który go wezwał, zawiadomi go, że obecność jego stała się zbędna, chyba że nie mogłby opuścić terytorium tego państwa z przyczyn od niego niezależnych;
- 3) możliwości przyznania świadkowi lub biegłemu przez sąd wzywający zaliczki na pokrycie kosztów podróży i kosztów utrzymania;
- 4) prawa żądania przez świadka lub biegłego od sądu wzywającego zwrotu wydatków związanych ze stawiennictwem, na które nie została wypłacona zaliczka, oraz równowartości utraconego zarobku.

Rozdział 7

Ustalanie obywatelstwa⁵

§ 35. 1. Sąd ustala obywatelstwo osoby zamieszkałej lub przebywającej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie posiadanych przez nią dokumentów, w szczególności:

- 1) dowodu osobistego, paszportu lub potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego, wydanych przez organ polski;
- 2) paszportu lub innego dokumentu tożsamości wydanego przez organ państwa obcego;
- 3) wydanej przed dniem 1 lipca 2001 r. karty stałego pobytu lub karty czasowego pobytu albo karty pobytu wydanej po dniu 1 lipca 2001 r.;
- 4) dokumentu podróży przewidzianego w Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie dnia 28 lipca 1951 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 119, poz. 515 i 517), polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca, tymczasowego polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca oraz polskiego dokumentu tożsamości cudzoziemca;⁶
- 5) (uchylony);
- 6) dokumentów wydanych na podstawie ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1525).⁷

2. W razie wątpliwości co do dokumentu okazanego przez obywatela państwa obcego należy zwracać się o wyjaśnienie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców lub Komendanta Głównego Straży Granicznej.

3. Ustalenia obywatelstwa można dokonać także na podstawie informacji z rejestrów publicznych, w szczególności systemu PESEL i Centralnego Rejestru Danych o Nabytciu i Utracie Obywatelstwa Polskiego.

4. O ustaleniu obywatelstwa zgodnie z ust. 1 należy uczynić dokładną wzmiankę w protokole posiedzenia.

§ 36. W celu ustalenia obywatelstwa osoby zamieszkałej lub przebywającej za granicą sąd może zwrócić się w szczególności do:

- 1) wojewody właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania tej osoby w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) (uchylony);
- 3) właściwego urzędu konsularnego państwa obcego w Polsce lub, za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości, przedstawicielstwa dyplomatycznego takiego

⁵ Por. wykaz umów międzynarodowych dotyczących problematyki obywatelstwa, zamieszczony pod poz. 26 – przyp. J.C.

⁶ Art. 226 pkt 5 ustawy z 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 35) wymienia ponadto dokument potwierdzający posiadanie zgody na pobyt tolerowany o nazwie „zgoda na pobyt tolerowany” – przyp. J.C.

⁷ Zob. tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 293.

państwa w Polsce o nadesłanie informacji, czy dana osoba, która zamieszkuje w tym państwie, posiada jego obywatelstwo.

§ 36¹. Przepisy § 35 i 36 stosuje się odpowiednio do ustalania obywatelstwa osób zmarłych.

DZIAŁ III

Czynności sądów z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego

Rozdział 1

Wnioski sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej

§ 37. Przy zwracaniu się o udzielenie pomocy prawnej do konsula Rzeczypospolitej Polskiej, sądów i innych organów państw obcych sądy sporządzają następujące rodzaje wniosków:

- 1) o doręczenie pisma adresatowi przebywającemu za granicą i zwrócenie urzędowo poświadczonego potwierdzenia odbioru;
- 2) o przesłuchanie osoby, w szczególności w charakterze świadka;
- 3) o doręczenie świadkowi zamieszkałemu za granicą wezwania do dobrowolnego osobistego stawienia się w sądzie w celu przesłuchania lub konfrontacji;
- 4) innych nieprzewidzianych w pkt 1–3, a w szczególności o nadesłanie akt, informacji, wskazanie świadków lub osób uprawnionych;
- 5) o przekazanie wniosku o udzielenie pomocy prawnej;
- 6) o sporządzenie i poświadczenie wypisu, odpisu, wyciągu i kopii dokumentów, własnoręczności podpisu i znaku ręcznego;
- 7) o poświadczenie daty okazania dokumentu, poświadczenie pozostawania osoby przy życiu lub w określonym miejscu.

§ 38. Jeżeli zachodzi potrzeba doręczenia pisma osobie przebywającej za granicą, sąd może zarządzić dokonanie doręczenia w następujący sposób:

- 1) przez zwykłe oddanie pisma, jeżeli adresat zgodzi się dobrowolnie je przyjąć;
- 2) w formie przewidzianej przez prawo wewnętrzne państwa wezwanego, jeżeli sąd uzna, że pismo powinno być doręczone nawet w razie odmowy dobrowolnego przyjęcia go przez adresata;
- 3) w formie szczególnej, jeżeli forma ta nie jest sprzeczna z prawem państwa wezwanego.

§ 39. 1. Wnioski o doręczenie pism i przesłuchanie obywateli polskich przebywających za granicą można kierować do konsulów Rzeczypospolitej Polskiej w celu wykonania w ramach ich kompetencji. Do wniosku o przesłuchanie osoby sąd dołącza listę pytań do osoby przesłuchiwanej.

2. Jeżeli osoba, która ma być przesłuchana, nie mieszka w miejscowości, w której znajduje się siedziba przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsula Rzeczypospolitej Polskiej, i istnieją podstawy do przyjęcia, że może nie dojść do jej przesłuchania w sposób określony w ust. 1, do wniosku dołącza się jego tłumaczenie sporządzone przez tłumacza przysięgłego.

§ 40. 1. Wnioski o doręczenie pism sporządza się i przesyła w dwóch egzemplarzach, z których tylko jeden adresuje się, w zależności od trybu przesyłania, do właściwego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsula Rzeczypospolitej Polskiej, właściwego sądu państwa obcego albo do Ministra Sprawiedliwości.

2. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.⁸

§ 41. 1. Pierwsze wezwania na posiedzenia sądowe lub rozprawy oraz dołączone do nich pouczenia sporządza się według wzorów określonych w załącznikach nr 5–13 do rozporządzenia.

2. Wzory wezwań, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio do kolejnych wezwań w sprawie.

§ 42. Jeżeli doręczenie ma nastąpić za potwierdzeniem odbioru, do przesyłanego pisma dołącza się formularz potwierdzenia odbioru sporządzony według wzoru określonego w załączniku nr 14 lub 15 do rozporządzenia.

§ 43. 1. W razie potrzeby dokonania doręczenia kilku osobom przez różne sądy lub inne organy państw obcych, należy sporządzić tyle odpowiednich wniosków, ile sądów lub innych organów będzie właściwych do ich wykonania.

2. Do wniosku o doręczenie należy dołączyć pismo podlegające doręczeniu w liczbie egzemplarzy odpowiadającej liczbie adresatów oraz taką samą liczbę formularzy potwierdzenia odbioru.

3. W przypadku zarządzenia doręczenia pism adresatowi przez zwykłe oddanie, potwierdzeniem odbioru jest pokwitowanie podpisane przez adresata w formie zwrotnego poświadczenia pocztowego poczty zagranicznej, a w braku poświadczenia pocztowego – pismo poświadczające doręczenie bądź formularz potwierdzenia odbioru, wypełniony przez przedstawicielstwo dyplomatyczne lub konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Do pisma podlegającego doręczeniu dołącza się pouczenie o prawie adresata do odmowy odbioru korespondencji przewidziane w przepisach odrębnych.

§ 44. 1. Terminy posiedzeń sądowych wyznacza się z odpowiednim czasowym wyprzedzeniem, z uwzględnieniem specyfiki państwa, w którym ma nastąpić doręczenie, oraz funkcjonowania poczty w stosunkach z tym państwem.

---

⁸ Por. wzory pism dotyczących doręczania za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych na podstawie Konwencji o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, podpisanej w Hadze 15 listopada 1965 r. (zamieszczone pod poz. 8), oraz wzory pism dotyczących obrotu prawnego z Federacją Rosyjską (zamieszczone pod poz. 5), Ukrainą (zamieszczone pod poz. 6) i Republiką Białorusi (zamieszczone pod poz. 7) – przyp. J.C.

2. Można wyznaczyć więcej niż jeden termin posiedzenia na wypadek, gdyby posiedzenie sądu nie mogło się odbyć w pierwszym terminie.

§ 45. 1. Do wniosków o przeprowadzenie dowodów przesyłanych do przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsulów Rzeczypospolitej Polskiej albo do sądów lub innych organów państwa obcego stosuje się przepisy § 40, § 43 ust. 1 i § 44 ust. 1.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 16 do rozporządzenia.⁹

§ 46. We wnioskach o udzielenie pomocy prawnej kierowanych do sądu lub innego organu państwa obcego, w stosunkach z którym jest brak odpowiedniej umowy międzynarodowej, zamieszcza się zapewnienie wykonywania wniosków sądów lub innych organów tego państwa.¹⁰

§ 47. 1. Przepisy § 40–45 stosuje się odpowiednio do sporządzania wniosków o dokonanie czynności, o których mowa w § 37 pkt 3 i 4.

2. Wzór wniosku o odebranie zapewnienia spadkowego określa załącznik nr 17 do rozporządzenia.

Rozdział 2

Wnioski organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej

§ 48. Polski sąd wezwany przy wykonywaniu wniosku o udzielenie pomocy prawnej stosuje, w miarę potrzeby, takie same środki przymusu jak przy wykonywaniu tego rodzaju wniosków pochodzących od sądów krajowych.

§ 49. 1. W protokole sporządzonym w wykonaniu wniosku o przesłuchanie osoby wskazuje się podstawę ustalenia tożsamości osoby przesłuchiwanej oraz jej obywatelstwo i miejsce zamieszkania.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, sporządza się pismem maszynowym, bez pomijania jakichkolwiek okoliczności lub pytań zawartych we wniosku o przesłuchanie oraz bez zamieszczania zarządzeń i notatek.

3. Protokół, o którym mowa w ust. 1, jest podpisywany przez sędziego, protokolanta, osobę przesłuchiwaną i strony, jeżeli były obecne, bezpośrednio po złożeniu zeznań, a następnie przesyłany sądowi lub innemu organowi wzywającemu.

---

⁹ Por. wzór wniosku o przeprowadzenie dowodu lub wykonanie innych czynności sądowych na podstawie Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r. (zamieszczony pod poz. 11) oraz wzory pism dotyczących obrotu prawnego z Federacją Rosyjską (zamieszczone pod poz. 5), Ukrainą (zamieszczone pod poz. 6), i Republiką Białorusi (zamieszczone pod poz. 7) – przyp. J.C.

¹⁰ Por. wykaz państw, w stosunkach z którymi Rzeczpospolitą Polską obowiązują umowy o udzielaniu pomocy prawnej w sprawach cywilnych, zamieszczony pod poz. 30 – przyp. J.C.

4. Jeżeli w toku posiedzenia przeprowadzono czynności tylko w języku polskim, przewodniczący zarządza sporządzenie transkrypcji protokołu sporządzonego za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk.

5. Jeżeli w toku posiedzenia przeprowadzono czynności również w języku obcym, przewodniczący zarządza sporządzenie transkrypcji protokołu sporządzonego za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk, wyłącznie na wniosek sądu wzywającego.

§ 50. 1. Jeżeli do wniosku o doręczenie pism nie dołączono formularza potwierdzenia odbioru, potwierdzenie odbioru sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 18 do rozporządzenia.¹¹

2. W przypadku nadesłania pisma podlegającego doręczeniu w kilku egzemplarzach, na wniosek organu państwa wzywającego, potwierdzenie odbioru pisma można sporządzić na jednym z tych pism.

3. Odpisy pism procesowych doręcza się tak, aby adresaci mieli możliwość we właściwym czasie, przed terminem rozprawy wyznaczonym w sądzie państwa obcego, podjąć wszelkie kroki potrzebne do obrony swoich praw.

§ 51. 1. (uchylony)¹².

2. W celu doręczenia pism, których tłumaczenie na język polski nie zostało dołączone, sąd wzywa adresata do stawienia się w sądzie, pouczając go o prawie do odmowy przyjęcia pisma.

3. Niestawiennictwo adresata jest równoznaczne z odmową przyjęcia pisma, chyba że z okoliczności sprawy wynika, iż brak jest podstaw do takiego wniosku.

4. O odmowie przyjęcia pisma z powodu braku tłumaczenia na język polski sąd zawiadamia organ wzywający, zwracając wniosek wraz załącznikami.

§ 52. Dokumenty sporządzone w wyniku wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej, wraz z otrzymanym wnioskiem, przesyła się sądowi lub innemu organowi wzywającemu państwa obcego wraz z pismem przewodnim.

§ 53. 1. Koszty powstałe w związku z udzieleniem pomocy prawnej ustala się w złotych polskich.

2. Skarb Państwa tymczasowo wykląda różnicę pomiędzy kosztami udzielenia pomocy prawnej a kwotą złożonej zaliczki.

3. Po wykonaniu wniosku należy rozliczyć koszty udzielenia pomocy prawnej.

---

¹¹ Por. wzór potwierdzenia doręczenia na podstawie Konwencji o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, podpisanej w Hadze 15 listopada 1965 r. (zamieszczony pod poz. 8), oraz wzory pism dotyczących obrotu prawnego z Federacją Rosyjską (zamieszczone pod poz. 5), Ukrainą (zamieszczone pod poz. 6) i Republiką Białorusi (zamieszczone pod poz. 7) – przyp. J.C.

¹² Por. informację dotyczącą wykonywania przez sądy polskie wniosków sądów zagranicznych o doręczenie dokumentów w sprawach cywilnych, zamieszczoną pod poz. 57 – przyp. J.C.

§ 54. 1. Żądanie zwrotu kosztów dołącza się do dokumentów dotyczących wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej, wskazując nazwę banku i numer rachunku.

2. W przypadku stwierdzenia braku wpłaty w ciągu 3 miesięcy od dnia wykonania wniosku o udzielenie pomocy prawnej, przesyła się pismo ponagląjące, informując o tym Ministra Sprawiedliwości.

Rozdział 3

Dochodzenie roszczeń alimentacyjnych od osób zobowiązanych zamieszkałych za granicą

§ 55. 1. Sądy rejonowe i okręgowe udzielają osobom uprawnionym do dochodzenia roszczeń alimentacyjnych od osób zobowiązanych zamieszkałych za granicą niezbędnych wskazówek i informacji wynikających z umów międzynarodowych, dotyczących sposobu uzyskania świadczeń alimentacyjnych. W wypadku gdy wniosek, dotyczący uzyskania świadczeń alimentacyjnych, nie odpowiada warunkom formalnym, sąd właściwy do przekazania wniosku za granicę zarządza dokonanie przez wnioskodawcę niezbędnych uzupełnień i poprawek.

2. Dokumenty przekazywane na podstawie Konwencji o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r. (Dz.U. z 1961 r. Nr 17, poz. 87), sporządza się według wzorów określonych w załącznikach nr 20–22 do rozporządzenia.¹³

§ 56. Postanowienia § 55 ust. 1 stosuje się w przypadku zasądzenia alimentów przez sąd polski od osoby zamieszkałej w państwie obcym, w stosunkach z którym stwierdzona została faktyczna wzajemność w wykonywaniu orzeczeń alimentacyjnych.¹⁴

DZIAŁ IV

Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych

Rozdział 1

Wnioski sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej

§ 57.¹⁵ 1. Wniosek o przesłuchanie stron, w tym oskarżonych oraz świadków lub biegłych w sprawach karnych, powinien zawierać:

¹³ Por. wykaz państw będących stronami Konwencji nowojorskiej o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzonej w Nowym Jorku 20 czerwca 1956 r. oraz wskazanych przez te państwa organów przesyłających i przyjmujących, zamieszczony pod poz. 50 – przyp. J.C.

¹⁴ Por. wykaz umów międzynarodowych dotyczących wykonywania orzeczeń uwzględniających roszczenia o alimenty w sprawach ze stosunków rodzinnych, zamieszczony pod poz. 29 – przyp. J.C.

¹⁵ Por. wykaz państw, w stosunkach z którymi Rzeczpospolitą Polską obowiązują umowy o udzieleniu pomocy prawnej w sprawach karnych, zamieszczony pod poz. 37 – przyp. J.C.

- 1) oznaczenie organu wzywającego, włącznie ze wskazaniem numeru telefonu i telefaksu, a w miarę możliwości także właściwej osoby i adresu poczty elektronicznej;
  - 2) przedmiot i podstawę wniosku;
  - 3) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania lub pobytu, imiona rodziców oraz obywatelstwo osoby, o której przesłuchanie się wnosi;
  - 4) imię i nazwisko oskarżonego;
  - 5) w razie potrzeby, prośbę o dopuszczenie do udziału w czynności przedstawicieli zainteresowanych organów lub osób;
  - 6) prośbę o dokonanie odpowiedniego pouczenia osoby przesłuchiwanej.
2. Do wniosku dołącza się:
- 1) teksty pouczeń;
  - 2) listę pytań, które należy zadać osobie przesłuchiwanej;
  - 3) zwięzły opis stanu faktycznego sprawy.
3. Wniosek o przesłuchanie świadka lub biegłego przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość powinien ponadto zawierać:
- 1) przyczynę, dla której przesłuchanie ma odbyć się w tej formie;
  - 2) informację, że prawo polskie nie wymaga zgody osoby, która ma być przesłuchana w tej formie;
  - 3) w razie potrzeby, prośbę o zapewnienie udziału tłumacza.
4. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 23 do rozporządzenia.

§ 58. Wniosek o przeprowadzenie innych czynności dowodowych lub o udostępnienie akt, dokumentów oraz informacji o karalności oskarżonych powinien zawierać informacje określone w § 57 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5.

§ 59. 1. Wniosek o czasowe przekazanie osoby pozbawionej wolności za granicą do osobistego stawiennictwa przed sądem w celu przesłuchania w charakterze świadka, przeprowadzenia konfrontacji lub dokonania z jej udziałem innej czynności procesowej powinien zawierać, oprócz informacji wymienionych w § 57 ust. 1 pkt 1–4, zapewnienie, że osoba ta będzie pozbawiona wolności do chwili przekazania jej organom państwa wezwanego po wykonaniu wniosku.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, ponadto dołącza się wniosek o doręczenie osobie, której on dotyczy, wezwania do stawiennictwa wraz z odpisem postanowienia o umieszczeniu jej w polskim zakładzie karnym lub areszcie śledczym na czas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 60. Jeżeli zachodzi potrzeba doręczenia pism osobom przebywającym za granicą i instytucjom mającym siedzibę za granicą, sąd sporządza wniosek o doręczenie, według wzoru określonego w załączniku nr 24 do rozporządzenia.

§ 61. 1. Sąd może zarządzić dokonanie doręczenia pisma osobie przebywającej za granicą, w następujący sposób:

- 1) przez zwykłe oddanie pisma, jeżeli adresat zgodzi się dobrowolnie je przyjąć;
- 2) w formie przewidzianej przez prawo wewnętrzne państwa wezwanego, jeżeli sąd uzna, że pismo powinno być doręczone nawet w razie odmowy dobrowolnego przyjęcia go przez adresata;
- 3) w formie szczególnej, jeżeli forma ta nie jest sprzeczna z prawem państwa wezwanego.

2. W wezwaniu do stawiennictwa zamieszcza się pouczenie, że osoba wzywana może otrzymać zwrot kosztów przejazdu w obie strony, kosztów utrzymania i noclegu, oraz o tym, że można przyznać, na jej żądanie, odszkodowanie za zarobek utracony z powodu stawiennictwa na wezwanie sądu.

3. (uchylony).

§ 61¹. Do wniosków sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej przepisy § 39, 40, 42–44 i 46 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Wnioski organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej

§ 62. Do wykonania wniosków organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej stosuje się odpowiednio przepisy § 48–54. Przy stosowaniu § 50 ust. 1 i § 51 ust. 1 potwierdzenie odbioru sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 24 do rozporządzenia.

§ 62¹. 1. Sąd, który otrzymał wniosek o przesłuchanie świadka lub biegłego za pomocą urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość, ustala czas i miejsca jej dokonania, o czym niezwłocznie zawiadamia, we właściwym trybie, organ państwa obcego.

2. W zawiadomieniu należy podać również szczegółowe dane dotyczące warunków technicznych przesłuchania, zapytanie o potrzebę zapewnienia udziału tłumacza w przesłuchaniu oraz informację, iż organ wezwany będzie domagał się zwrotu poniesionych kosztów, w tym wynagrodzenia tłumacza.

3. Jeśli umowa międzynarodowa tak stanowi lub na wniosek organu wzywającego sąd, który dokonał przesłuchania, przekazuje organowi państwa obcego, we właściwym trybie, protokół z przesłuchania, który powinien zawierać:

- 1) datę i miejsce przesłuchania;
- 2) wskazanie tożsamości osoby przesłuchiwanej;
- 3) wskazanie tożsamości i charakteru, w jakim występowały inne osoby uczestniczące w przesłuchaniu reprezentujące stronę wezwaną;
- 4) ewentualne informacje o zaprzysiężeniu;
- 5) opis warunków technicznych, w jakich przesłuchanie się odbyło.

§ 63. 1. Wniosek o czasowe przekazanie osoby pozbawionej wolności w Rzeczypospolitej Polskiej do stawiennictwa przed sądem państwa obcego w celu dokonania czynności z jej udziałem rozpoznaje sąd, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji, a w przypadku gdy osoba, która ma być czasowo przekazana, jest tymczasowo aresztowana – sąd, do dyspozycji którego osoba ta pozostaje.

2. Czasowe przekazanie osoby, o której mowa w ust. 1, organom państwa obcego może nastąpić jedynie za jej zgodą.

3. Jeżeli do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołączono wezwanie do stawiennictwa lub wniosek o doręczenie wezwania do stawiennictwa został przekazany w terminie późniejszym, sąd doręcza wezwanie osobie pozbawionej wolności w Rzeczypospolitej Polskiej, stosując odpowiednio § 34.

4. Sąd zawiadamia organ wzywający oraz Ministra Sprawiedliwości o sposobie rozstrzygnięcia wniosku w przedmiocie czasowego przekazania.

5. W razie uwzględnienia wniosku sąd, o którym mowa w ust. 1, przekazuje dyrektorowi zakładu karnego nakaz wydania i doprowadzenia do granicy Rzeczypospolitej Polskiej w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości. O przekazaniu nakazu sąd informuje Ministra Sprawiedliwości.

6. (uchylony).

§ 64. W przypadku gdy osoba podlegająca czasowemu przekazaniu nie posiada wymaganego przepisami prawa dokumentu umożliwiającego przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej, sąd występuje o jego wydanie.

Rozdział 3

Występowanie o wydanie lub przewóz osób ściganych lub skazanych przebywających za granicą oraz o wydanie przedmiotów¹⁶

§ 65. Ocena celowości wystąpienia z wnioskiem o wydanie osób oraz sporządzenie wniosku należy do sądu, przed którym toczy się sprawa lub który wydał orzeczenie w pierwszej instancji.

§ 66. 1. Wniosek powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie organu wzywającego, włącznie ze wskazaniem numeru telefonu i telefaksu, a w miarę możliwości także osoby odpowiedzialnej oraz jej adresu poczty elektronicznej;
- 2) przedmiot i podstawę wniosku;
- 3) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania lub pobytu oraz imiona rodziców osoby ściganej;
- 4) opis stanu faktycznego sprawy;

¹⁶ Por. wykaz państw, w stosunkach z którymi Rzeczpospolitą Polską obowiązują umowy w zakresie wydawania osób ściganych lub skazanych, zamieszczony pod poz. 43 oraz wykaz umów, które utraciły moc w części dotyczącej ekstradycji, zamieszczony pod poz. 45 – przyp. J.C.

- 5) informacje o przedawnieniu karalności bądź wykonania kary, wraz ze wskazaniem daty upływu terminu przedawnienia.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 25 lub 26 do rozporządzenia.
3. Do wniosku dołącza się:
- 1) odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, wraz z uzasadnieniem, lub odpis prawomocnego wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności;
  - 2) stwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego osoby ściganej, wydane przez właściwy organ, lub informację o jej obywatelstwie, jeżeli osoba ta nie jest obywatelem polskim;
  - 3) tekst przepisów mających zastosowanie w sprawie, w tym tekst przepisów o przedawnieniu;
  - 4) w przypadku osoby ściganej w celu wykonania kary pozbawienia wolności – informację o karze pozostałej do odbycia;
  - 5) w miarę możliwości: rysopis, fotografię, kartę daktyloskopijną osoby ściganej;
  - 6) tłumaczenie wniosku i załączników na język urzędowy państwa wezwanego lub inny wskazany język, sporządzone przez tłumacza przysięgłego.¹⁷

§ 67. Sąd sporządza wniosek wraz z załącznikami w dwóch egzemplarzach i przesyła go do Ministra Sprawiedliwości w celu nadania dalszego biegu na co najmniej 7 dni przed upływem terminu, na jaki organ państwa obcego zastosował tymczasowe aresztowanie wobec osoby ściganej w celu wydania.

- § 68. 1. W przypadkach niecierpiących zwłoki sąd, przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie, może zwrócić się do organów państwa, w którym przebywa osoba ścigana, o zastosowanie wobec niej tymczasowego aresztowania.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać informacje wymienione w § 66 ust. 1 i wskazywać na istnienie dokumentów określonych w § 66 ust. 3 pkt 1.
3. Wniosek przesyła się do właściwego organu państwa obcego bezpośrednio lub za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości albo komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej w sprawach współpracy międzynarodowej.
4. Sąd, który uzyskał informację o tymczasowym aresztowaniu na terytorium innego państwa osoby ściganej w celu wydania, zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości w ciągu 2 dni od dnia uzyskania takiej wiadomości, wskazując datę i okres zastosowania aresztu.
5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do zawiadomienia Ministra Sprawiedliwości o przypadkach, w których konieczne będzie wystąpienie o wydanie w związku z niemożnością przekazania osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania.

---

¹⁷ Por. informację na temat wymagania tłumaczenia na język obcy wniosku o ekstradycję i załączników, przesyłanych w trybie Europejskiej konwencji o ekstradycji, podpisanej w Paryżu 13 grudnia 1957 r., zamieszczonej pod poz. 44 – przyp. J.C.

§ 69. Sąd, który wnioskował o wydanie, zawiadamia zakład karny lub areszt śledczy, w którym osadzono osobę wydaną, jakie postępowanie przed sądem lub jakie orzeczenie skazujące było podstawą wydania. Ponadto sąd, gdy istnieją do tego podstawy, zawiadamia, że osoba wydana nie może być bez zgody państwa wydającego ścigana, skazana ani pozbawiona wolności w celu wykonania kary za inne przestępstwo popełnione przed dniem wydania, niż to, w związku z którym nastąpiło wydanie.

§ 69¹. Sąd, który wnioskował o wydanie, zawiadamia Ministra Sprawiedliwości, w ciągu 3 dni od dnia uzyskania takiej wiadomości, o wszystkich okolicznościach mających istotne znaczenie dla postępowania o wydanie, w szczególności o okolicznościach skutkujących brakiem celowości lub podstaw do kontynuowania procedury o wydanie, przesyłając w razie potrzeby kopie orzeczeń lub innych dokumentów.

§ 70. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do wniosków o wydanie przedmiotów.

§ 70¹. 1. Przekazując Ministrowi Sprawiedliwości odpis prawomocnego postanowienia, o którym mowa w art. 603 § 1 Kodeksu postępowania karnego, i akta sprawy, sąd dołącza informację o stosowanym wobec osoby ściganej środku zapobiegawczym i okresie jego trwania.

2. Odpis postanowienia Ministra Sprawiedliwości wydanego w wyniku rozstrzygnięcia wniosku państwa obcego sąd w razie potrzeby tłumaczy na właściwy język i wraz z tłumaczeniem doręcza osobie, której dotyczy wniosek, jej obrońcy i prokuratorowi.

3. Sąd przesyła niezwłocznie Ministrowi Sprawiedliwości dowód doręczenia korespondencji, o której mowa w ust. 2.

§ 70². 1. W przypadku postanowienia o wydaniu osoby ściganej lub skazanej sąd ustala miejsce i datę przekazania tej osoby właściwym organom państwa wzywającego i podejmuje czynności niezbędne dla wykonania postanowienia. Przepisy § 40–45 stosuje się odpowiednio.

2. O miejscu i dacie przekazania sąd zawiadamia niezwłocznie Ministra Sprawiedliwości.

Rozdział 4 Przekazanie ścigania karnego¹⁸

§ 71. W sprawach o przestępstwo popełnione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez cudzoziemca, przeciwko któremu skierowano akt oskarżenia, sąd ustala

---

¹⁸ Por. wykaz umów dwustronnych zawartych między Rzeczpospolitą Polską, a innymi państwami zawierających unormowania w zakresie przejęcia ścigania karnego, zamieszczony pod poz. 40 – przyp. J.C.

dopuszczalność i ocenia celowość wystąpienia z wnioskiem o przejęcie ścigania przez właściwy organ państwa obcego. W przypadku oceny pozytywnej sąd sporządza wniosek i przekazuje go w dwóch egzemplarzach Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 72. 1. Wniosek, o którym mowa w § 71, powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu wzywającego, włącznie ze wskazaniem numeru telefonu i telefaksu, a w miarę możliwości także osoby odpowiedzialnej oraz jej adresu poczty elektronicznej;
  - 2) przedmiot i podstawę wniosku;
  - 3) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub pobytu oraz imiona rodziców oskarżonego;
  - 4) zwięzły opis stanu faktycznego oraz informacje dotyczące rozmiaru szkody.
2. Do wniosku dołącza się uwierzytelnione odpisy lub wyciągi z akt sprawy, a jeżeli zostały złożone – również pozwы oraz wnioski o ściganie.
3. Wniosek podlega tłumaczeniu przez tłumacza przysięgłego na język urzędowy państwa wezwanego lub inny wskazany język. Załączniki do wniosku tłumaczy się tylko wtedy, gdy jest to wymagane.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 27 do rozporządzenia.

§ 73. 1. W razie uwzględnienia wniosku o przejęcie ścigania przez organy państwa obcego wobec osoby tymczasowo aresztowanej w Rzeczypospolitej Polskiej, sąd sporządza nakaz wydania i przetransportowania oskarżonego do granicy Rzeczypospolitej Polskiej w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Nakaz, o którym mowa w ust. 1, sąd przesyła dyrektorowi właściwego aresztu śledczego.

§ 74. 1. Wraz z osobą tymczasowo aresztowaną przekazuje się organowi państwa obcego dowody rzeczowe, o ile ich charakter na to pozwala.

2. O ile postanowiono o przekazaniu dowodów rzeczowych organowi państwa obcego w przypadkach innych niż określone w ust. 1, sąd zwraca się do organu państwa obcego o wskazanie czasu, miejsca i sposobu ich przekazania.

§ 74¹. Jeżeli oskarżony nie posiada dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy państwa, sąd, przed przekazaniem dyrektorowi aresztu śledczego nakazu, o którym mowa w § 73, zwraca się o wydanie stosownego dokumentu do urzędu konsularnego lub przedstawicielstwa dyplomatycznego w Rzeczypospolitej Polskiej państwa, którego obywatelem jest tymczasowo aresztowany, a jeżeli nie jest to możliwe, występuje o wydanie dokumentu, o którym mowa w *art. 75 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2011 r. Nr 264, poz. 1573, z późn. zm.)*.

Rozdział 4a

Zapobieganie konfliktom jurysdykcyjnym

§ 74². Wystąpienie, o którym mowa w art. 592a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁹), zwanej dalej „k.p.k.”, powinno zawierać:

- 1) oznaczenie organu występującego, ze wskazaniem jego adresu, numeru telefonu, telefaksu i adresu poczty elektronicznej;
- 2) datę oraz miejsce wystąpienia;
- 3) dane określające tożsamość i obywatelstwo podejrzanego lub oskarżonego, a także pokrzywdzonego;
- 4) sygnaturę sprawy i oznaczenie etapu toczącego się postępowania karnego;
- 5) przytoczenie opisu i kwalifikacji prawnej czynu;
- 6) zwięzły opis stanu faktycznego sprawy;
- 7) informację o zastosowaniu tymczasowego aresztowania albo innego środka polegającego na pozbawieniu wolności;
- 8) inne informacje, które mogą mieć istotne znaczenie dla ustalenia toczącego się postępowania co do tego samego czynu tej samej osoby w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

§ 74³. 1. Sąd udziela odpowiedzi na wystąpienie sądu lub innego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, która zawiera informacje o:

- 1) tym, czy toczy się lub toczyło się postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) właściwym organie, który prowadzi lub prowadził postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby w Rzeczypospolitej Polskiej, z podaniem jego adresu, numeru telefonu, telefaksu i adresu poczty elektronicznej oraz wskazuje etap toczącego się postępowania karnego lub rodzaj orzeczenia kończącego postępowanie karne.

2. W przypadku nieposiadania informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, sąd występuje do Prokuratora Generalnego o informacje o właściwym organie, który prowadzi lub prowadził postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W przypadku uzyskania informacji od podmiotu określonego w ust. 2, sąd przekazuje wystąpienie sądu lub innego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej do właściwego organu prowadzącego postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby w Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku uzyskania informacji, że nie toczy się lub nie toczyło się postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby w Rzeczypospolitej Polskiej, sąd udziela odpowiedzi sądowi lub innemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

---

¹⁹ Zob. tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 30 ze zm.

§ 74⁴. Wystąpienie oraz odpowiedź na wystąpienie może nastąpić przy użyciu urzędzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności tych dokumentów.

§ 74⁵. Konsultacje, o których mowa w art. 592c § 1 k.p.k., przeprowadza się w języku uzgodnionym między sądem a właściwym sądem lub innym organem państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Rozdział 5

Przejęcie i przekazanie osób skazanych do wykonania wyroku²⁰

§ 75. Po uprawomocnieniu się postanowienia o dopuszczalności przejęcia do wykonania w Rzeczypospolitej Polskiej orzeczenia o karze pozbawienia wolności podlegającej wykonaniu lub środka polegającego na pozbawieniu wolności, sąd przesyła niezwłocznie do Ministra Sprawiedliwości jego uwierzytelniony odpis, a jeżeli zastosowano tymczasowe aresztowanie – także odpis takiego postanowienia wraz ze stosownym nakazem przyjęcia.

§ 76. Przed wydaniem postanowienia określającego kwalifikację prawną czynu według prawa polskiego oraz karę i środek podlegający wykonaniu sąd zwraca się do Ministra Sprawiedliwości o informację, co do treści oświadczenia złożonego organom państwa obcego odnośnie do warunków, na jakich nastąpiło przejęcie orzeczenia do wykonania.

§ 77. 1. Po uprawomocnieniu się postanowienia, określającego kwalifikację prawną czynu według prawa polskiego oraz karę lub środek podlegający wykonaniu, sąd przesyła niezwłocznie jego uwierzytelniony odpis do Ministra Sprawiedliwości, wraz z obliczeniem okresu wykonania kary i informacją, w jakim zakładzie karnym skazany będzie odbywał karę.

2. Sąd, o którym mowa w ust. 1, gdy istnieją do tego podstawy, zawiadamia zakład karny, w którym skazany będzie odbywał karę, że nie może być on bez zgody państwa skazania ścigany, skazany ani pozbawiony wolności w celu wykonania kary za inne przestępstwo popełnione przed dniem przekazania niż to, w związku z którym nastąpiło jego przekazanie.

§ 78. Sąd, który wydał postanowienie, o którym mowa w § 77, zawiadamia niezwłocznie Ministra Sprawiedliwości o odbyciu przez skazanego kary, o warunkowym zwolnieniu skazanego oraz o ucieczce skazanego z zakładu karnego.

---

²⁰ Por. wykaz umów zawartych między Rzeczpospolitą Polską a innymi państwami, zawierających unormowania w zakresie przekazywania skazanych oraz informacje na temat wymagania tłumaczenia na język obcy wniosków o przekazanie osób skazanych i załączników, przesyłanych w trybie Konwencji z 21 marca 1983 r. zamieszczone pod poz. 41 i 42 – przyp. J.C.

§ 79. W przypadku gdy cudzoziemiec skazany prawomocnie przez sąd polski wyrazi wobec sądu wolę odbycia kary albo środka polegającego na pozbawieniu wolności w innym państwie, sąd ten niezwłocznie zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, przesyłając jednocześnie pismo skazanego lub wyciąg z protokołu.

§ 80. Niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia o dopuszczalności przekazania orzeczenia do wykonania za granicą sąd przesyła Ministrowi Sprawiedliwości jego uwierzytelniony odpis.

§ 81. 1. Sąd, który wydał orzeczenie, przesyła niezwłocznie na wniosek Ministra Sprawiedliwości następujące dokumenty:

- 1) uwierzytelniony odpis orzeczenia skazującego wraz ze stwierdzeniem prawomocności i wykonalności;
  - 2) treść przepisów prawnych, które były podstawą orzeczenia;
  - 3) informację o karze lub środku karnym polegającym na pozbawieniu wolności, który został już wykonany wobec skazanego, informację o okresie tymczasowego aresztowania zaliczonym na poczet kary lub środka oraz o planowanym terminie zakończenia kary;
  - 4) dokument zawierający zgodę na przekazanie;
  - 5) inne dokumenty mające znaczenie dla sprawy.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, sąd przesyła, wraz z tłumaczeniem na język urzędowy państwa wezwanego lub inny wskazany język, sporządzonym przez tłumacza przysięgłego.

§ 82. 1. Po pozytywnym rozstrzygnięciu wniosku o przekazanie orzeczenia do wykonania za granicą sąd, który wydał wyrok skazujący lub orzekł środek polegający na pozbawieniu wolności, przesyła dyrektorowi zakładu karnego, w którym przebywa skazany, nakaz wydania i przetransportowania skazanego do granicy Rzeczypospolitej Polskiej w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Kopię nakazu, o którym mowa w ust. 1, sąd przesyła niezwłocznie Ministrowi Sprawiedliwości.

3. Przepis § 74¹ stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ V Przepis końcowy

§ 83. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2

Wzory pism stanowiące załączniki do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r.

Załącznik nr 1

WZÓR PIERWSZEGO WEZWANIA NA ROZPRAWĘ (POSIEDZENIE) W PRZYPADKU ZRZECZENIA SIĘ IMMUNITETU

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt)

.....
(data)

Do
Pana/Pani

.....

WEZWANIE

Sąd ..... w .....

powołując się na zrzeczenie się immunitetu wobec Pana(i), doręcza Panu(i) odpis $\frac{\text{pozwu}}{\text{wniosku}}$ złożonego przez ..... w sprawie o ..... i zawiadamia,

że $\frac{\text{rozprawa}}{\text{wniosku}}$ w tej sprawie odbędzie się w dniu ..... o godzinie .....

w sali nr ..... budynku sądowego w ..... przy ul. .... nr .....

Stawiennictwo Pana(i) na $\frac{\text{rozprawę}}{\text{posiedzenie}}$ nie jest obowiązkowe.

Pouczenie

W ciągu jednego miesiąca od chwili otrzymania niniejszego wezwania może Pan(i) nadesłać do tutejszego Sądu pismo zawierające następujące wyjaśnienia:

- a) czy uznaje żądanie pozwu lub wniosku, czy też wnosi o oddalenie powództwa lub wniosku?
- b) czy uznaje twierdzenia pozwu lub wniosku za prawdziwe lub jakie zgłasza zarzuty?
- c) jakie dowody (np. dokumenty, świadków) przedstawia na poparcie swoich zarzutów?
- d) czy ustanawia adwokata z wyboru? (podać nazwisko i adres).

Sędzia

.....
(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załącznik nr 2

WZÓR KOLEJNEGO WEZWANIA NA ROZPRAWĘ (POSIEDZENIE)
W PRZYPADKU ZRZECZENIA SIĘ IMMUNITETU

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt)

.....
(data)

Do
Pana/Pani

.....

WEZWANIE

Sąd ..... w .....

zawiadamia Pana(ią) jako ....., że w dniu .....

o godzinie ..... w sali nr ..... budynku sądowego

w ..... przy ul. .... nr .....

odbędzie się $\frac{\text{rozprawa}}{\text{posiedzenie}}$ w sprawie z $\frac{\text{powództwa}}{\text{wniosku}}$ .....

o .....

Stawiennictwo Pana(i) na $\frac{\text{rozprawę}}{\text{posiedzenie}}$ nie jest obowiązkowe.

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załącznik nr 3

WZÓR WEZWANIA W CHARAKTERZE ŚWIADKA OSOBY
KORZYSTAJĄCEJ Z IMMUNITETU

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt).....
(data)Do
Pana/Pani

.....

WEZWANIE

W Sądzie ..... w .....

toczy się postępowanie w sprawie $\frac{\textit{karnej}}{\textit{cywilnej}}$ .....

W sprawie tej .....

zgłosił wniosek o przesłuchanie Pana(i) w charakterze świadka. W związku z tym Sąd .....

w ..... prosi Pana(ią) o przybycie na $\frac{\textit{rozprawę}}{\textit{posiedzenie}}$ w sali nr .....

budynku sądowego w ..... ul. .... nr .....

w celu złożenia zeznań w charakterze świadka.

Proponowany termin .....

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załącznik nr 4

WZÓR WNIOSKU O DORĘCZENIE PISM W SPRAWACH CYWILNYCH

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt).....
(data)

Sąd ..... w .....
 Rzeczpospolita Polska prosi o spowodowanie doręczenia załączonych pism Panu(i) .....
 .....
 (określenie odbiorcy i jego dokładny adres)

- 1) przez zwykłe oddanie adresatowi,
- 2) w sposób przewidziany prawem wewnętrznym w .....
 (wymienić państwo)
- 3) w następującej formie szczególnej: .....*

i o zwrot załączonego dowodu doręczenia, po należyтым wypełnieniu go, lub o zaświadczenie faktu, miejsca i daty doręczenia.

Gdyby wykonanie niniejszego wniosku nie było możliwe, Sąd prosi o wskazanie przyczyn stojących temu na przeszkodzie.

Załącza się tłumaczenie na język .....**

Sprawa .....
 (wymienić stronę powodową lub wnioskodawcę)
 przeciwko .....
 (wymienić stronę pozwaną lub uczestnika postępowania)

o .....
 (wymienić przedmiot postępowania)

Sąd ..... w ..... z góry wyraża podziękowania za załatwienie powyższej prośby i zapewnia, że gotów jest zawsze wykonywać wnioski Sądów ..... o udzielenie pomocy.

Wykaz pism przeznaczonych do doręczenia:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....

Sędzia

.....
(podpis)

(pieczęć Sądu)

*) W zależności od wyboru sposobu doręczenia niepotrzebne skreślić.

**) Wypełnia się, gdy chodzi o doręczenie określone w punkcie 2 lub 3.

Załącznik nr 5

WZÓR
PIERWSZEGO WEZWANIA NA ROZPRAWĘ

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt)

.....
(data)

Do
Pana/Pani

.....

WEZWANIE

Sąd ..... w .....
doręcza Panu(i) odpis pozwu wniesionego przez .....
przeciwko ..... w sprawie o .....
i zawiadamia, że rozprawa sądowa w tej sprawie odbędzie się dnia .....
o godzinie ..... w sali nr ..... budynku sądowego
w ..... przy ul. .... nr .....

Stawiennictwo Pana(i) na rozprawie nie jest obowiązkowe.

Na podstawie art. 207 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.) Sąd wzywa Pana(ią) jako stronę pozwaną, aby w ciągu ..... od dnia otrzymania niniejszego wezwania złożył(a) Pan(i) na piśmie w ..... egzemplarzach następujące oświadczenia lub wyjaśnienia:

- a) czy uznaje żądanie pozwu, czy też wnosi o oddalenie powództwa?
- b) czy uznaje twierdzenia pozwu za prawdziwe lub jakie zgłasza zarzuty?
- c) jakie dowody (dokumenty, świadków) przedstawia na poparcie swoich zarzutów?

Pouczenie^{*)}

1. Pozwany może przed pierwszą rozprawą wnieść odpowiedź na pozew. W sprawach zawiłych lub rozrachunkowych przewodniczący może zarządzić przed pierwszą rozprawą wniesienie odpowiedzi na pozew (art. 207 § 1 i 2 k.p.c.)²¹.
2. Strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swych wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej, z zastrzeżeniem niekorzystnych skutków, jakie według przepisów niniejszego kodeksu mogą dla niej wyniknąć z działania na zwłokę lub niezastosowania się do zarządzeń przewodniczącego i postanowień sądu (art. 217 § 1 k.p.c.)²².

* Niniejszy wzór nie obejmuje pouczeń przewidzianych przez przepisy szczególne.

²¹ Art. 207 i 217 k.p.c. zostały uchylone przez art. 1 pkt 74 i 79 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469).

²² Art. 207 i 217 k.p.c. zostały uchylone przez art. 1 pkt 74 i 79 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz.U. poz. 1469).

3. Jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny (art. 339 § 1 k.p.c.).
4. Wyrok wydany w nieobecności pozwanego nie będzie zaoczny, jeżeli pozwany żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności albo składał już w sprawie wyjaśnienia ustnie lub na piśmie (art. 340 § 2 k.p.c.). Sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wyrok uwzględniający powództwo jest zaoczny (art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.).
5. Koszty rozprawy zaocznej i sprzeciwu ponosi pozwany, mimo że następnie wyrok zaoczny został uchylony, chyba że niestawiennictwo pozwanego było niezawinione lub że nie dołączono do akt nadesłanych do sądu przed rozprawą wyjaśnień pozwanego (art. 348 k.p.c.).
6. Strony i ich organy lub przedstawiciele ustawowi mogą działać przed sądem osobiście lub przez pełnomocników (art. 86 k.p.c.).
7. ....
(inne)

Sędzia

.....
(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załączniki:

1. pouczenie,
2. odpis pozwu,
3. odpis .....

Uwaga:

Po otrzymaniu niniejszego wezwania należy dokładnie zapoznać się z treścią dołączonych pouczeń.

Załącznik nr 6

WZÓR PIERWSZEGO WEZWANIA NA POSIEDZENIE

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt).....
(data)Do
Pana/Pani

.....

WEZWANIE

Sąd ..... w ..... doręcza Panu(i) odpis wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego złożonego przez ..... w sprawie ..... i zawiadamia, że posiedzenie Sądu w tej sprawie zostało wyznaczone na dzień ..... o godzinie ..... w budynku sądowym w ..... przy ul. .... nr .....

Stawiennictwo Pana(i) na posiedzenie nie jest obowiązkowe.

Sąd wzywa jednak Pana(ią) do złożenia na piśmie w terminie ..... następujących oświadczeń.

- a) .....
- b) .....
- c) .....

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załączniki:

- 1. pouczenie
- 2. odpis wniosku
- 3. odpis .....

Uwaga: Po otrzymaniu niniejszego wezwania należy dokładnie zapoznać się z treścią dołączonego pouczenia.

Załącznik nr 7

WZÓR POUCZENIA O TREŚCI ART. 1135⁵ K.P.C.**Pouczenie^{*)}**

1. Strony lub uczestnicy postępowania niemający miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, jeżeli nie ustanowili pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Rzeczypospolitej Polskiej, powinni w ciągu ..... dni wskazać pełnomocnika do doręczeń w Rzeczypospolitej Polskiej. Po bezskutecznym upływie wskazanego terminu pisma przeznaczone dla stron lub uczestników postępowania będą, zgodnie z art. 1135⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, dołączone do akt sprawy ze skutkiem doręczenia.

2. Strony lub uczestnicy postępowania, którzy nie mają wystarczających środków materialnych na pokrycie kosztów, mogą złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie bezpłatnego pełnomocnika procesowego.

Jeżeli stroną lub uczestnikiem postępowania jest osoba fizyczna, do wniosku należy dołączyć oświadczenie, że nie jest ona w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Oświadczenie powinno obejmować szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów.

Osobie prawnej, a także jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki. Powyższe nie stosuje się do spółki handlowej, której jedynym wspólnikiem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa.

3. Pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, w sprawach własności przemysłowej także rzecznik patentowy, a w sprawach restrukturyzacji i upadłości także osoba posiadająca licencję doradcy restrukturyzacyjnego, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, współuczestnik sporu, jak również małżonek, rodzeństwo, zstępni lub wstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

Pełnomocnikiem osoby prawnej lub przedsiębiorcy, w tym nieposiadającego osobowości prawnej, może być również pracownik tej jednostki albo jej organu nadrzędnego. Osoba prawna prowadząca, na podstawie odrębnych przepisów, obsługę prawną przedsiębiorcy, osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej może udzielić pełnomocnictwa procesowego w imieniu podmiotu, którego obsługę prawną prowadzi, adwokatowi lub radcy prawnemu, jeżeli została do tego upoważniona przez ten podmiot.

W sprawach o ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka i o roszczenia alimentacyjne pełnomocnikiem może być również przedstawiciel właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacji społecznej, mającej na celu udzielanie pomocy rodzinie.

^{*)} Niepotrzebne skreślić

W sprawach związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego pełnomocnikiem rolnika może być również przedstawiciel organizacji zrzeszającej rolników indywidualnych, której rolnik jest członkiem.

W sprawach o ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka i o roszczenia alimentacyjne pełnomocnikiem może być również przedstawiciel właściwego w sprawach z zakresu pomocy społecznej organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacji społecznej, mającej na celu udzielanie pomocy rodzinie.

W sprawach związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego pełnomocnikiem rolnika może być również przedstawiciel organizacji zrzeszającej rolników indywidualnych, której rolnik jest członkiem.

W sprawach związanych z ochroną praw konsumentów pełnomocnikiem może być przedstawiciel organizacji, do której zadań statutowych należy ochrona konsumentów.

W sprawach związanych z ochroną własności przemysłowej pełnomocnikiem twórcy projektu wynalazczego może być również przedstawiciel organizacji, do której zadań statutowych należą sprawy popierania własności przemysłowej i udzielania pomocy twórcom projektów wynalazczych.

W przypadku ustanowienia pełnomocnika procesowego powinien on przy pierwszej czynności procesowej złożyć w tutejszym Sądzie pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa.

Załącznik nr 8

WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU,
GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE,
A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO PRZED DNIEM 5 LIPCA 1963 R.**Pouczenie dodatkowe (A)***

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r. oraz w przepisach wprowadzających Kodeks cywilny, prawo dziedziczenia gospodarstwa rolnego, należącego do spadku otwartego przed dniem 5 lipca 1963 r., zachowują spadkobiercy, którzy odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) przed dniem 5 lipca 1963 r., w drodze faktycznego (nieformalnego) działu spadku, objęli w posiadanie spadkowe gospodarstwo rolne lub jego część,
- 2) bezpośrednio przed dniem 5 lipca 1963 r. pracowali w gospodarstwie rolnym należącym do spadku nieprzerwanie co najmniej od roku,
- 3) w dniu 5 lipca 1963 r. prowadzili inne indywidualne gospodarstwo rolne bądź pracowali w gospodarstwie rolnym swoich rodziców, małżonka lub jego rodziców,
- 4) w dniu 5 lipca 1963 r. byli członkami rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pracowali w gospodarstwie rolnym takiej spółdzielni,
- 5) w dniu 5 lipca 1963 r. byli małoletni, tj. nie mieli ukończonych 18 lat, bądź pobierali naukę zawodu albo uczęszczali do szkoły,
- 6) w dniu 5 lipca 1963 r. byli trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek – kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat – i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą, pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca, informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

„Art. XXIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek – po odliczeniu długów – lub zapis przypadałby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego”.

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

Załącznik nr 9

WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU,
GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU
NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 5 LIPCA 1963 R. A 17 MAJA 1964 R.**Pouczenie dodatkowe (B)***

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w ustawie z dnia 29 czerwca 1963 r. o ograniczeniu podziału gospodarstw rolnych (Dz.U. Nr 28, poz. 168), należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) bezpośrednio przed otwarciem spadku pracowali w tym gospodarstwie nieprzerwanie przynajmniej przez jeden rok,
- 2) prowadzą w chwili otwarcia spadku inne indywidualne gospodarstwo rolne albo pracują w gospodarstwie rolnym współmałżonka lub jego rodziców,
- 3) w chwili otwarcia spadku są małoletni (poniżej lat 18) albo uczniami pobierającymi naukę zawodu lub uczęszczającymi do szkół średnich, albo studentami szkół wyższych,
- 4) w chwili otwarcia spadku są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które są inwalidami I lub II grupy w rozumieniu przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w ustawie z dnia 29 czerwca 1963 r. o ograniczeniu podziału gospodarstw rolnych.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca, informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

„Art. XXIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek – po odliczeniu długów – lub zapis przypadałby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego”.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

Załącznik nr 10

WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU, GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 18 MAJA 1964 R. A 3 LISTOPADA 1971 R.

Pouczenie dodatkowe (C)*

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r., należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) bezpośrednio przed otwarciem spadku pracowali w tym gospodarstwie nieprzerwanie co najmniej od roku,
- 2) w chwili otwarcia spadku są członkami rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pracują w gospodarstwie rolnym takiej spółdzielni,
- 3) w chwili otwarcia spadku bądź prowadzą inne indywidualne gospodarstwo rolne, bądź też pracują w gospodarstwie rolnym współmałżonka lub jego rodziców, albo
- 4) w chwili otwarcia spadku bądź są małoletni (poniżej lat 18), bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół,
- 5) w chwili otwarcia spadku są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek – kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat – i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w art. 1058–1063 Kodeksu cywilnego.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca, informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

„Art. XXIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek – po odliczeniu długów – lub zapis przypadałby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego”.

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

Załącznik nr 11

WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU, GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 4 LISTOPADA 1971 R. A 5 KWIETNIA 1982 R.

Pouczenie dodatkowe (D)*

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r., należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) bezpośrednio przed otwarciem spadku pracowali w tym gospodarstwie,
- 2) w chwili otwarcia spadku są członkami rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pracują w gospodarstwie rolnym takiej spółdzielni,
- 3) w chwili otwarcia spadku bądź prowadzą inne indywidualne gospodarstwo rolne, bądź też pracują w gospodarstwie rolnym współmałżonka lub jego rodziców,
- 4) w chwili otwarcia spadku bądź są małoletni, bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół,
- 5) w chwili otwarcia spadku są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek – kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat – i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w art. 1058–1063 Kodeksu cywilnego.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

„Art. XXIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek – po odliczeniu długów – lub zapis przypadałby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego”.

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

Załącznik nr 12

WZÓR POUCZENIA W SPRAWIE O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU, GDY W SKŁAD SPADKU WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 6 KWIETNIA 1982 R. A 30 WRZEŚNIA 1990 R.

Pouczenie dodatkowe (E)*

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r., należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) odpowiadają warunkom wymaganym dla nabycia własności nieruchomości rolnej w drodze przeniesienia własności,
- 2) są małoletni bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół,
- 3) są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za osoby odpowiadające warunkom dla nabycia własności nieruchomości rolnej w drodze przeniesienia własności uważa się osoby, które:

- 1) stale pracują w jakimkolwiek gospodarstwie rolnym bezpośrednio przy produkcji rolnej albo
- 2) mają kwalifikacje do prowadzenia gospodarstwa rolnego, tj. ukończyły szkołę rolniczą, kurs przysposobienia rolniczego lub uzyskały tytuł kwalifikacyjny w zawodach rolniczych.

Natomiast za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek – kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat – i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w art. 1058–1063 Kodeksu cywilnego.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

„Art. XXIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek – po odliczeniu długów – lub zapis przypadałby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego”.

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

Załącznik nr 13

WZÓR POUCZENIA W SPRAWACH O STWIERDZENIE NABYCIA SPADKU, GDY W SKŁAD WCHODZI GOSPODARSTWO ROLNE, A OTWARCIE SPADKU NASTĄPIŁO POMIĘDZY DNIEM 1 PAŹDZIERNIKA 1990 R. A 13 LUTEGO 2001 R.²³**Pouczenie dodatkowe (F)***

1. Zgodnie z przepisami szczególnymi o dziedziczeniu gospodarstw rolnych, zawartymi w Kodeksie cywilnym z dnia 23 kwietnia 1964 r., należące do spadku gospodarstwo rolne na podstawie ustawy dziedziczą tylko ci spadkobiercy, którzy w chwili otwarcia spadku odpowiadają choćby jednemu z następujących warunków:

- 1) stale pracują bezpośrednio przy produkcji rolnej,
- 2) mają przygotowanie zawodowe do prowadzenia produkcji rolnej,
- 3) są małoletni (poniżej 18 lat) bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół, są trwale niezdolni do pracy.

Nadmienia się, że za osobę mającą przygotowanie do prowadzenia gospodarstwa rolnego uważa się osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

- 1) ukończyła zasadniczą lub średnią szkołę rolniczą albo szkołę ekonomiczną o specjalności przydatnej do prowadzenia produkcji rolnej,
- 2) ukończyła szkołę wyższą o kierunku rolniczym lub ekonomicznym, jeżeli kierunek ukończonych studiów daje przygotowanie do prowadzenia produkcji rolnej,
- 3) uzyskała przygotowanie zawodowe do pracy w rolnictwie w drodze doskonalenia zawodowego, prowadzonego przez uprawnione do tego zakłady pracy, jednostki organizacyjne i inne osoby prawne lub fizyczne,
- 4) wykaże się stałą pracą w gospodarstwie rolnym bezpośrednio przy produkcji rolnej przez okres co najmniej roku.

Nadmienia się również, że za trwale niezdolnych do pracy uważa się osoby, które:

- 1) osiągnęły wiek – kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat – i nie wykonują stałej pracy, która stanowiłaby dla nich główne źródło utrzymania, lub
- 2) zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów²⁴ w trybie i na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Szczegółowe przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawarte są w art. 1058–1063 Kodeksu cywilnego.

2. W związku z tym należy nadesłać bezpośrednio pocztą pod adresem Sądu Rejonowego, przed którym toczy się sprawa, w terminie jednego miesiąca informacje dotyczące ewentualnego posiadania przez Pana(ią) warunków do dziedziczenia gospodarstwa rolnego i ewentualnie dołączyć dowody potwierdzające spełnienie tych warunków.

* Pouczenie dołącza się do wezwania określonego w załączniku nr 6.

²³ W odniesieniu do spadków otwartych od dnia 14 lutego 2001 r. należy mieć na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 stycznia 2001 r. P 4/99 (Dz.U. Nr 11, poz. 91), na mocy którego orzeczono o niezgodności z Konstytucją RP art. 1059, 1060, 1062, 1064 i 1087 k.c. – przyp. J.C.

²⁴ Od dnia 1 stycznia 1998 r. grup inwalidów nie oznacza się cyframi (patrz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 426 ze zm.) – przyp. J.C.

3. Jeżeli jest Pan(i) obywatelem obcego państwa i nie zachowuje prawa do dziedziczenia gospodarstwa rolnego, gdyż nie odpowiada żadnemu z podanych wyżej warunków, to należy Sądowi nadesłać zaświadczenie urzędowe stwierdzające posiadanie obywatelstwa obcego. W takim wypadku zastosowanie znajdzie art. XXIII ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny, który brzmi:

„Art. XXIII. § 1. Spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, których prawa do gospodarstwa rolnego zostały wyłączone lub ograniczone na podstawie przepisu szczególnego, należy się od spadkobierców, na których rzecz to wyłączenie lub ograniczenie nastąpiło, równowartość pieniężna spadku lub zapisu w takim zakresie, w jakim spadek – po odliczeniu długów – lub zapis przypadałby spadkobiercom lub zapisobiercom będącym obywatelami państwa obcego, gdyby ich prawo do dziedziczenia lub otrzymania zapisu nie zostało wyłączone lub ograniczone. Przepis ten stosuje się pod warunkiem istnienia wzajemności w państwie, którego obywatelem jest spadkobierca lub zapisobierca uprawniony do otrzymania równowartości pieniężnej.

§ 2. Przepisy paragrafu poprzedzającego stosuje się także w wypadkach, w których otwarcie spadku nastąpiło przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego”.

Roszczenie o zasądzenie równowartości pieniężnej może być zgłoszone w toku postępowania o dział spadku, gdyby zostało ono wszczęte, albo w drodze odrębnego powództwa o zapłatę.

Starania o uzyskanie równowartości pieniężnej w drodze sądowej może Pan(i) czynić również za pośrednictwem urzędującego w Polsce konsula państwa, którego jest Pan(i) obywatelem, poprzez udzielenie mu odpowiedniego pełnomocnictwa.

Załącznik nr 14

WZÓR POTWIERDZENIA ODBIORU (JĘZYK ROSYJSKI I NIEMIECKI)

Potwierdzenie odbioru**Подтверждение о вручении****Zustellungsurkunde**

Sąd wzywający i sygnatura jego akt Запрашивающий суд и номер дела Das erschuende Gericht und Aktenzeichen	
Oznaczenie pism przeznaczonych do doręczenia Наименование документов направленных для вручения Bezeichnung der Schriftstücke	
Imię i nazwisko oraz adres odbiorcy Фамилия, имя и адрес получателя Vorname, Name und Wohnort des Empfängers	
Podpis odbiorcy oraz miejsce i data doręczenia lub przyczyna niedoręczenia Подпись получателя, местность и дата вручения или причина невручения Unterschrift des Empfängers, Ort und Datum der Zustellung oder Ursache, warum die Zustellung unterblieben ist	
Podpis osoby dokonującej doręczenia i pieczęć organu wezwanego Подпись лица совершившего вручение и печать Unterschrift desjenigen, der die Zustellung vorgenommen hat, und Dienstsiegel des ersuchten Organs	

Uwaga: Jeżeli doręczenie nie może być dokonane do rąk własnych odbiorcy, może ono nastąpić w każdy inny sposób przewidziany przez prawo miejscowe.

Примечание: Если вручение не может быть осуществлено в собственные руки получателя, оно может быть исполнено всяким иным способом, предусмотренным местными законами.

Bemerkung: Falls sich die Zustellung zu eigenen Händen des Empfängers nicht bewirken lässt, kann sie auch auf jede andere Art vorgenommen werden, die nach den örtlichen Gesetzen zulässig ist.

Załącznik nr 15

WZÓR POTWIERDZENIA ODBIORU (JĘZYK FRANCUSKI I ANGIELSKI)

Potwierdzenie odbioru**Récépissé de remise****Receipt**

Sąd wzywający i sygnatura jego akt Tribunal requérant et le no du dossier Requesting Court and Ref. No	
Oznaczenie pism przeznaczonych do doręczenia Désignation des actes à signifier Indication of the document to be served	
Imię i nazwisko oraz adres odbiorcy Prénom, nom et l'adresse du destinataire Name and address of the addressee	
Podpis odbiorcy oraz miejsce i data doręczenia Signature du destinataire, lieu et date de signification Signature of the addressee, place and date of service	
Podpis osoby dokonującej doręczenia i pieczęć organu wezwanego Signature de la personne effectuant la signification et le sceau de l'autorité requise Signature of the person serving the document and the seal of requested authority	

Uwaga: Jeżeli doręczenie nie może być dokonane do rąk własnych odbiorcy, może ono nastąpić w każdy inny sposób przewidziany przez prawo miejscowe.

Remarque: Si la signification ne peut être effectuée en mains propres du destinataire, elle peut avoir lieu dans chaque forme prévue par la législation du pays.

Note: When the service can not be effected personally upon the addressee it may be effected in any other manner prescribed by the laws of the country.

Załącznik nr 16

WZÓR WNIOSKU O PRZEPROWADZENIE DOWODU

(oznaczenie Sądu)

.....

(sygnatura akt)

.....

(data)

Wniosek o przeprowadzenie dowodu

Sąd

.....

w

.....

Rzeczpospolita Polska przesyła wyrazy wysokiego poważania Sądowi .....
i zwraca się z uprzejmą prośbą o udzielenie pomocy prawnej w następującej sprawie:

Przed Sądem ..... w ..... toczy się postępowanie
w sprawie cywilnej z $\frac{\text{powództwa}}{\text{wniosku}}$ .....

o ..... (w tym miejscu podać stan faktyczny sprawy oraz okoliczności, na które ma być przeprowadzony dowód).

W toku postępowania zostało ustalone, że Pan/Pani .....
zamieszkały(a) w ..... jest w tej sprawie świadkiem, którego zeznanie ma bardzo duże znaczenie dla wydania przez Sąd słusznego i sprawiedliwego wyroku.

W związku z powyższym Sąd ..... w .....
uprzejmie prosi o wezwanie ..... zamieszkałego(ej) w .....
w charakterze świadka i spowodowanie, aby świadek ten udzielił odpowiedzi na pytania zamieszczone na załączonej liście.

Sąd ..... w ..... uprzejmie prosi, aby po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań i po odebraniu od niego przyrzeczenia (przysięgi) w formie przewidzianej ustawami obowiązującymi w ..... zeznania jego zostały zaprotokołowane, odczytane i stosownie do okoliczności na podstawie jego uwag uzupełnione lub sprostowane oraz własnoręcznie przez niego podpisane, a następnie po poświadczeniu autentyczności podpisu przesłane do tutejszego Sądu.

Sąd ..... w ..... z góry wyraża podziękowania za załatwienie powyższej prośby i zapewnia, że gotów jest zawsze wykonywać wnioski Sądów ..... o udzielenie pomocy.

(nazwa państwa)

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załącznik:

.....

Załącznik nr 17

WZÓR WNIOSKU O UDZIELENIE POMOCY PRAWNEJ PRZEZ ODEBRANIE
ZAPEWNIENIA SPADKOWEGO

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt)

.....
(data)

**Wniosek o udzielenie pomocy prawnej
przez odebranie zapewnienia spadkowego**

Sąd ..... w ..... Rzeczpospolita Polska przesyła wyrazy wysokiego poważania Sądowi ..... i zwraca się z uprzejmą prośbą o udzielenie pomocy prawnej w następującej sprawie:

Przed Sądem ..... w ..... na wniosek ..... toczy się postępowanie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po ..... zmarłym dnia ..... w .....

W postępowaniu tym niezbędne jest ustalenie z urzędu wszystkich spadkobierców zmarłego.

W związku z powyższym Sąd ..... w ..... uprzejmie prosi o wezwanie: .....

- 1) ..... zam. ....
- 2) ..... zam. ....
- 3) ..... zam. ....

i odebranie od nich oświadczenia w formie odpowiedzi na pytania zawarte w załączonej liście.

Sąd ..... w ..... uprzejmie prosi, aby po uprzedzeniu spadkobierców o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia i odebraniu od nich przyrzeczenia (przyjęcia) w formie przewidzianej ustawami obowiązującymi w ..... oświadczenie to zostało zaprotokołowane, własnoręcznie podpisane przez spadkobierców, a następnie po poświadczeniu podpisów przesłane do tutejszego Sądu.

Sąd ..... w ..... z góry wyraża podziękowanie za załatwienie powyższej prośby.

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załącznik:

.....

Załącznik nr 18

WZÓR POTWIERDZENIA ODBIORU

(oznaczenie Sądu)

.....

(sygnatura akt)

.....

(data)

Potwierdzenie odbioru pism

Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że w dniu dzisiejszym otrzymałem niżej wymienione pisma z Sądu .....
(podać nazwę sądu zagranicznego)

w .....
(sygnatura akt sądu zagranicznego)

1) .....

2) .....

3) .....

..... dnia .....

.....
(czytelny podpis osoby dokonującej doręczenia)

.....
(czytelny podpis odbiorcy*)

(pieczęć Sądu)

* Jeżeli adresatem pisma nie jest osoba fizyczna, należy obok podpisu podać stanowisko służbowe osoby upoważnionej do odebrania tego pisma.

Załącznik nr 19

(uchylony)

Załącznik nr 20

WZÓR PISMA ORGANU PRZESYŁAJĄCEGO
W SPRAWIE PRZEKAZANIA ORGANOWI PRZYJMUJĄCEMU
WNIOSKU OSOBY UPRAWNIONEJ

Sąd Okręgowy
w .....
Rzeczpospolita Polska
Sygnatura akt .....
Data .....

Do .....
(wymienić oryginalną nazwę
organu przyjmującego)
w .....
(wymienić nazwę państwa)

Dotyczy: Realizacji roszczeń o alimenty na podstawie Konwencji o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r.

W sprawie o uzyskanie renty alimentacyjnej .....
(imię i nazwisko uprawnionego)
urodz. dnia ..... zamieszkałego w .....
obywatela .....
(wskazać obywatelstwo)
dziecka urodzonego z małżeństwa (lub pozamałżeńskiego) .....
.....
(wymienić imiona i nazwiska rodziców lub matki)
w imieniu którego działa jako ustawowy przedstawiciel .....
zam. ....

przeciwko

.....
(imię i nazwisko zobowiązanego)
urodz. .... zam. ....
obywatelowi .....
(wymienić obywatelstwo)
z zawodu .....

Sąd Okręgowy w ..... jako organ przesyłający przewidziany w art. 2 ust. 1 Konwencji o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą pozwała sobie na podstawie art. 4 ust. 1 wymienionej Konwencji przesłać .....

(wymienić oryginalną nazwę organu przyjmującego)

jako organowi przyjmującemu .....

(wymienić nazwę państwa)

- 1) wniosek osoby uprawnionej wraz z załącznikami,
- 2) opinię organu przesyłającego ..... wraz z tłumaczeniem powyższych dokumentów na język ....., i uprzejmie prosi o potwierdzenie odbioru wyżej wyszczególnionych pism, nadanie sprawie biegu oraz informowanie o przebiegu sprawy.

Sąd Okręgowy w ..... z góry dziękuję za załatwienie sprawy.

Sędzia

.....
(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załącznik nr 21

WNIOSEK
OSOBY UPRAWNIONEJ DO UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH

.....
(miejsowość, data)

Do

.....
(wymienić nazwę organu przyjmującego)

w .....
(wymienić nazwę państwa)

Podstawa do złożenia wniosku:

Konwencja o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzona w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r.

**Wniosek
w sprawie uzyskania świadczeń alimentacyjnych**

..... urodz. dnia .....
(imię i nazwisko uprawnionego)

..... w .....
zamieszkałego w .....
dziecka urodzonego z małżeństwa lub pozamałżeńskiego .....

.....
(wymienić imiona i nazwiska rodziców lub matki)

obywatela .....
(wymienić obywatelstwo)

w imieniu którego działa jako ustawowy przedstawiciel .....
(imię i nazwisko)

..... zam. w .....

przeciwko

..... urodz. ....
(imię i nazwisko zobowiązanego)

w ..... zam. .... obywatelowi .....

z zawodu .....
o .....

w związku z tym, że .....

.....
(podać stan faktyczny i dowody, jak również wysokość dochodzonego roszczenia w walucie państwa, w którym przebywa zobowiązany)

Na tej podstawie uprzejmie proszę .....
(wymienić nazwę organu przyjmującego)

o spowodowanie:

uregulowania roszczenia w drodze ugody, a w razie potrzeby o:

- 1) wszczęcie i prowadzenie sprawy w drodze postępowania sądowego,
- 2) przeprowadzenie egzekucji z wyroku albo innego tytułu zasądzającego alimenty*,

.....
(podpis ustawowego przedstawiciela)

Załączniki:

- 1) pełnomocnictwo,
- 2) .....
- 3) .....
- 4) tłumaczenie na język .....

* Niepotrzebne skreślić.

Załącznik nr 22

WZÓR PEŁNOMOCNICTWA

Pełnomocnictwo

Ja niżej podpisany(a) .....,
zam. .... będąc ustawowym przed-
stawicielem* .....

zam. ....
zgodnie z art. 3 ust. 3 Konwencji o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzonej
w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r., upoważniam niniejszym**

.....
jako organ przyjmujący przewidziany w art. 2 ust. 2 wymienionej Konwencji do zastępowania mnie
z prawem substytucji przeciwko .....

.....
zam. ....

o .....
we wszelkich czynnościach właściwych dla uzyskania alimentów, włącznie z uregulowaniem rosz-
czenia w drodze ugody i, w razie potrzeby, do wszczęcia i prowadzenia sprawy z powództwa o ali-
menty oraz przeprowadzenia egzekucji z wyroku albo jakiegokolwiek innego tytułu sądowego za-
sądżającego alimenty.

..... dnia .....
(miejsowość)

.....
(podpis)

* Wyrazy te wpisuje się w razie potrzeby, gdy roszczenie dotyczy alimentów na rzecz osoby małoletniej, przy czym podaje się imię i nazwisko oraz datę urodzenia tej osoby.

** Wypełnić przez podanie nazwy organu przyjmującego.

Załącznik nr 23

WZÓR WNIOSKU O DOKONANIE CZYNNOŚCI W SPRAWIE KARNEJ

WNIOSEK
o dokonanie czynności w sprawie karnej
REQUEST
for taking action in a criminal matter
DEMANDE
d'accomplissement d'acte dans une affaire pénale

Określenie, adres, numer telefonu
i telefaksu oraz sygnatura sprawy
organu wzywającego
Name, address, phone/fax
nos. and case number
of Requesting Authority
Désignation, adresse, no. de téléphone
et fax, no. de l'affaire de l'autorité
requérante

Określenie i adres organu wezwanego
Name and address
of Requested Authority
Désignation et adresse de l'autorité
requis

W związku z postępowaniem karnym przeciwko .....

In connection with the criminal proceedings instituted against

Dans une procédure pénale engagée à l'encontre de

o .....

charged with

pour

na podstawie postanowień art. .....

Pursuant to the provision(s) of Article

conformément aux dispositions de l'article

organ wzywający uprzejmie wnosi o:

The Requesting Authority kindly requests:
l'autorité requérante a l'honneur de demander de:

- A) **dokonanie następującej czynności***) .....
- that the following action(s) be taken*)
- accomplir l'acte suivant*)
- niezwłoczne nadesłanie organowi wzywającemu niezbędnych dokumentów potwierdzających fakt dokonania czynności***)
- that (a) requisite document(s) certifying that the requested action has been taken to be transmitted to the Requesting Authority*)
- envoyer sans délai à l'autorité requérante les documents prouvant l'accomplissement de l'acte*)

B) **przesłuchanie niżej wskazanej osoby w charakterze*):**

that the subject be interviewed/interrogated as a/an*):

d'entendre la personne suivante en tant que*):

☐ świadka*)	☐ oskarżonego*)	☐ biegłego*)	☐ innej strony*)
witness*)	accused*)	expert*)	other party*)
témoïn*)	l'accusé*)	l'expert*)	l'autre partie*)

imię i nazwisko .....

first name and last name/prénom et nom

adres .....

address/l'adresse

Organ wzywający prosi, aby przed przesłuchaniem zapoznano osobę z treścią pouczeń załączonych do niniejszego wniosku, a świadka uprzedzono ponadto o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

The Requesting Authority submits that aforementioned shall, prior to the interview/interrogation, be duly instructed on the information herewith and, if a witness, be cautioned that testifying falsely will subject him/her to criminal liability.

L'autorité requérante a l'honneur de demander de bien vouloir faire part à la personne à entendre de la portée des déclarations.

Podczas przesłuchania należy zadać pytania według załączonej listy.

During the interview/interrogation queries should be put in keeping with the enclosed list.

Pendant l'interrogation les questions doivent être posées selon la liste jointe.

Organ wzywający wnosi o:

The Requesting Authority requests:

L'autorité requérante demande de:

- wcześniejsze powiadomienie o terminie i miejscu wykonania wniosku, gdyż w przesłuchaniu chcą uczestniczyć przedstawiciele strony wzywającej (wskazani w załączonej liście),*)**

that it be promptly informed of the time and place of the execution of this request so that its officials (as listed in the enclosure) may be present at the interview/interrogation,*)

l'information préalable de la date et du lieu de l'exécution de la demande car les représentants de la partie requérante (mentionnés dans la liste) souhaitent participer à l'interrogation,*)

- wyrażenie zgody na wzięcie przez przedstawicieli strony wzywającej udziału w przesłuchaniu osoby,*)**

that the Requesting Authority's officials be permitted to be present at the interview/interrogation of the subject,*)

donner l'accord pour la participation à l'interrogation des représentants de la partie requérante,*)

- niezwłoczne nadesłanie treści zeznań organowi wzywającemu.)***

that the testimony by the subject be promptly delivered to the Requesting Authority.)*

envoi immédiat à l'autorité requérante du contenu de l'interrogation.)*

- C) **Sprawa jest szczególnie pilna, ponieważ: *)**
 This matter is particularly urgent because: *)
 Cette affaire est particulièrement urgente car: *)
- a) oskarżony jest tymczasowo aresztowany,*)**
 a) the accused person is in custody,*)
 a) l'accusé est en détention provisoire,*)
- b) termin rozprawy został wyznaczony na dzień,*)** .....
- b) the date of the court hearing is set down for,*)
 b) la date de l'audience a été prévue pour,*)
- c) zbliża się termin przedawnienia.)***
 c) the offence will soon be time-barred.)*
 c) le délai de la prescription s'approche.)*

Lista dokumentów:

List of documents:

Liste de documents

- 1) **tekst pouczeń**
 Contents of information
 contenu des instructions
- 2) **lista pytań do** .....
- List of questions to be addressed by
- 1 iste des questions à
- 3) **zwięzły opis stanu faktycznego sprawy**
 Brief statement of facts
 un exposé des faits en brief
- .....
- .....

Sporządzono w .....

Done at/Fait à

dnia/on/le .....

.....
 (nazwisko, podpis i pieczęć)

(name, signature and seal)

(nom, signature et sceau)

- *) **Właściwe zaznaczyć.**
 Cross where applicable.
 Cocher la case correspondante.

Załącznik nr 24

WZÓR WNIOSKU O DORECZENIE ZA GRANICĄ PISM SĄDOWYCH W SPRAWIE KARNEJ

WNIOSEK
o doręczenie za granicą dokumentów sądowych w sprawie karnej
REQUEST
for service abroad of documents in a criminal matter
DEMANDE
de remise à l'étranger des actes judiciaires dans une affaire pénale

---

Określenie, adres, numer telefonu
i telefaksu oraz sygnatura sprawy
organu wzywającego
Name, address, phone/fax
nos. and case number of Requesting
Authority
Désignation, adresse, no. de téléphone
et fax, no. de l'affaire de l'autorité
requérante

Określenie i adres organu wezwanego
Name and address of Requested
Authority
Désignation et adresse de l'autorité
requisse

W związku z postępowaniem karnym przeciwko .....

In connection with the criminal proceedings instituted against

Dans une procédure pénale engagée à l'encontre de

o .....

charged with

pour

na podstawie postanowień art. .....

Pursuant to the provision(s) of Article

conformément aux dispositions de l'article

organ wzywający ma zaszczyt przesłać organowi wezwanemu niżej wymienione dokumenty (w dwóch egzemplarzach) z prośbą o bezzwłoczne doręczenie jednego egzemplarza adresatowi:

It is our privilege to deliver to the Requested Authority the documents as listed below (in duplicate) and further request that the person to be served be given one copy forthwith:

l'autorité requérante a l'honneur de transmettre à l'autorité requise les documents suivants (en deux exemplaires) en la priant de bien vouloir remettre sans délai un de ces exemplaires au destinataire:

imię i nazwisko .....

First name and last name

prénom et nom

adres .....

address

l'adresse

w następującej formie:

in the following manner:

en forme suivante:

- a) **przez zwykłe oddanie pisma adresatowi,*)**
 a) by simple transmission of the writ or record to the person to be served,*)
 a) la simple transmission de l'acte ou de la décision au destinataire,*)
- b) **w formie przewidzianej przez prawo wewnętrzne państwa wezwanego dla tego rodzaju doręczeń,*)**
 b) in the manner provided for service of analogous documents under the law of Requested State,*)
 b) dans la forme prévue par la législation de l'État requis pour les significations analogues,*)
- c) **w następującej formie szczególnej, zgodnej z prawem państwa wezwanego:*)**
 c) in a special manner consistent with the law of Requested State:*)
 c) dans la forme spéciale suivante compatible avec la législation de l'État requis:*)
- .....

Organ wezwany proszony jest o zwrot niniejszego wniosku wraz z uprzednio wypełnionym potwierdzeniem doręczenia organowi wzywającemu:

The Requested Authority is kindly requested to return the enclosed duplicate hereof and the proof of service to the Requesting Authority.

L'autorité requise est priée de bien vouloir renvoyer à l'autorité requérante l'exemplaire supplémentaire de cette requête avec la preuve de la remise remplie.

Lista dokumentów:

List of documents:

Liste de documents:

Zwięzły opis stanu faktycznego.

Brief statement of facts.

Un exposé des faits en brief.

.....

.....

Sporządzono w .....

Done at/Fait à

dnia/on/le .....

.....
(nazwisko, podpis i pieczęć)

(name, signature and seal)

(nom, signature et sceau)

*) **Właściwe zaznaczyć.**

Cross where applicable.

Cocher la case correspondante.

Potwierdzenie doręczenia
Proof of service
La preuve de la remise

Niżej wskazany organ ma zaszczyt poświadczyć:

The undersigned authority has the honour to certify:

L'autorité soussignée a l'honneur de certifier:

1. **że wniosek został wykonany***
 that the service was effected*)
 qu'il été donné suite à la demande*)
- **dnia (data)** ..... **w (miejscość)** .....
- on (date)/le (date) at (place)/à (lieu)
- **w jednej z następujących form:**
 – in one of the following manners:
 – dans une des formes indiquées ci-après:
- a) **przez zwykłe oddanie pisma adresatowi,*)**
 a) by simple transmission of the writ or record to the person to be served,*)
 a) la simple remise au destinataire,*)
- b) **w formie przewidzianej przez prawo wewnętrzne państwa wezwanego dla tego rodzaju doręczeń,*)**
 b) in the manner provided for the service of analogous documents under the law of Requested State,*)
 b) dans la forme prévue par la législation de l'État requis pour les significations analogues,*)
- c) **w następującej formie szczególnej, zgodnej z prawem państwa wezwanego:*)**
 c) in a special manner consistent with the law of Requested State:*)
 c) dans la forme spéciale suivante, pour autant que celle-ci soit compatible avec la législation de l'État requis:*)
- .....
 .....

Dokumenty wymienione we wniosku zostały doręczone:

The documents concerned have been served upon:

Les documents indiquées dans la demande ont été remis à:

- a) **adresatowi/the person to be served/au destinataire,*)**
- b) **innej osobie, a mianowicie:/other person i.e./à une autre personne:*)**
 – **(nazwisko i stosunek do adresata)** .....
- (name and relationship/nom et lien de parenté)

2. **że wniosek nie mógł być wykonany z następujących przyczyn*):**
that the service could not have been effected for the following reasons*):
la remise n'a pas pu se faire pour les motifs suivants*):

.....
.....

Proszę zwrócić do/Please return to/prié
de renvoyer

Nazwa, adres i numer sprawy organu
wzywającego

(Wypełnia sąd polski występujący o doręczenie)

Sporządzono w .....
Done at/Fait à

dnia/on/le .....
.....
(**nazwisko, podpis i pieczęć**/name, signature, seal/
nom, signature, sceau)

*) **Właściwe zakreślić**/Cross where applicable/cocher
la case correspondante.

Załącznik nr 25

WZÓR WNIOSKU O WYDANIE LUB PRZEWÓZ OSOBY ŚCIGANEJ
W CELU PRZEPROWADZENIA POSTĘPOWANIA SĄDOWEGO

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt)

.....
(data)

Wniosek

o wydanie*) lub przewóz*) osoby ściganej w celu przeprowadzenia postępowania sądowego

Przed Sądem ..... w ..... Rzeczpospolita Polska
toczy się postępowanie karne przeciwko oskarżonemu ..... na podstawie
aktu oskarżenia z dnia ..... wniesionego przez Prokuratora .....
w ..... . Wobec tego,
że oskarżony .....
przebywa obecnie w .....
(nazwa państwa wezwanego)

Sąd ..... w ..... na podstawie postanowień
art. ....
(wymienić pełne brzmienie tytułu umowy międzynarodowej regulującej wydawanie osób w stosunkach
z danym państwem**))

wnosi o wydanie wymienionego oskarżonego w celu przeprowadzenia postępowania sądowego.

Dane personalne oskarżonego:

- 1) imię (imiona) .....
- 2) nazwisko .....
- 3) pseudonim .....
- 4) data urodzenia .....
- 5) miejsce urodzenia .....
(podać miejscowość, województwo i nazwę państwa)
- 6) imiona rodziców oraz nazwisko rodowe matki .....
- 7) obywatelstwo .....
- 8) stan cywilny .....
- 9) poprzednia karalność .....
- 10) miejsce zamieszkania lub pobytu za granicą .....
(w miarę możliwości podać dokładny adres)

*) Niepotrzebne skreślić.

***) W razie braku odpowiedniego porozumienia międzynarodowego zamieszcza się następującą treść:
„na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego”.

Dane dotyczące popełnionego przestępstwa

.....
(imię i nazwisko)

został oskarżony o to, że: .....

.....

(podać treść zarzutów lub zwięzły opis stanu faktycznego popełnionych czynów oraz – w sprawach o przestępstwa przeciwko mieniu – ustaloną lub przypuszczalną wysokość wyrządzonej szkody).

Opisane wyżej czyny podlegają w Rzeczypospolitej Polskiej karze na podstawie przepisów art. ...., które brzmią następująco:

„Art. ....”

„Art. ....”

Według przepisów prawa karnego Rzeczypospolitej Polskiej przedawnienie ścigania czynu popełnionego przez oskarżonego nie nastąpiło.

„Art. ....”

Przedawnienie ścigania karnego nastąpi w dniu .....

Do niniejszego wniosku Sąd załącza:

- 1) postanowienie z dnia ..... o zastosowaniu aresztowania wydane przez .....,
- 2) zaświadczenie dotyczące obywatelstwa oskarżonego .....,
- 3) rysopis oskarżonego,
- 4) fotografię oskarżonego,
- 5) kartę z odciskami palców oskarżonego
- 6) .....

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

Załącznik nr 26

WZÓR WNIOSKU O WYDANIE LUB PRZEWÓZ OSOBY SKAZANEJ
W CELU WYKONYWANIA KARY

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt)

.....
(data)

Wniosek o wydanie*) lub przewóz*) osoby skazanej w celu wykonania kary

Wyrokiem Sądu ..... w ..... Rzeczpospolita
Polska ..... został skazany na karę ..... lat
pozbawienia wolności oraz .....
Wyrok ten stał się prawomocny w dniu .....
Wobec tego, że skazany ..... przebywa obecnie w .....
(nazwa państwa wezwanego)

Sąd ..... w ..... na podstawie postanowień
art. ....

(wymienić pełne brzmienie tytułu umowy międzynarodowej regulującej wydawanie osób
w stosunkach z danym państwem**)

wnosi o wydanie wymienionego skazanego w celu wykonania orzeczonej wobec niego kary.

Dane personalne skazanego:

- 1) imię (imiona) .....
- 2) nazwisko .....
- 3) pseudonim .....
- 4) data urodzenia .....
- 5) miejsce urodzenia .....
(podać miejscowość, województwo i nazwę państwa)
- 6) imiona rodziców oraz nazwisko rodowe matki .....
- 7) obywatelstwo .....
- 8) stan cywilny .....
- 9) poprzednia karalność .....
- 10) miejsce zamieszkania lub pobytu za granicą .....

.....
(w miarę możliwości podać dokładny adres)

*) Niepotrzebne skreślić.

***) W razie braku odpowiedniego porozumienia międzynarodowego zamieszcza się następującą treść „na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego”.

Dane dotyczące popełnionego przestępstwa

..... został skazany za to, że: .....

(imię i nazwisko)

.....

(podać zgodnie z wyrokiem; jeżeli wyrok nie zawiera uzasadnienia, należy zwięźle opisać stan faktyczny każdego przestępstwa)

Opisane wyżej czyny podlegają w Rzeczypospolitej Polskiej karze na podstawie przepisów art. ...., które brzmią następująco:

„Art. ....”

„Art. ....”

Według przepisów prawa karnego Rzeczypospolitej Polskiej przedawnienie ścigania czynu popełnionego przez oskarżonego nie nastąpiło.

„Art. ....”

Przedawnienie ścigania karnego nastąpi w dniu .....

Do niniejszego wniosku Sąd załącza:

- 1) uwierzytelniony odpis prawomocnego wyroku z dnia .....,
- 2) zaświadczenie dotyczące obywatelstwa skazanego .....,
- 3) rysopis skazanego .....,
- 4) fotografię skazanego .....,
- 5) kartę z odciskami palców skazanego .....,
- 6) .....

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

WZÓR WNIOSKU O PRZEJĘCIE ŚCIGANIA KARNEGO

(oznaczenie Sądu)

.....
(sygnatura akt).....
(data)**Wniosek o przejęcie ścigania karnego**

Przed Sądem ..... w ..... Rzeczpospolita
Polska toczy się postępowanie karne przeciwko oskarżonemu .....
o czyn z art. ....
Wobec tego, że oskarżony ..... jest obywatelem/ma stałe miejsce zamiesz-
kania na terytorium*) ..... Sąd ..... w .....
na podstawie postanowień art. ....

(wymienić pełne brzmienie tytułu umowy międzynarodowej regulującej wydawanie osób²⁵
w stosunkach z danym państwem**)

wnosi o przejęcie ścigania karnego przeciwko oskarżonemu.

Dane personalne oskarżonego:

- 1) imię (imiona) .....
- 2) nazwisko .....
- 3) data urodzenia .....
- 4) miejsce urodzenia .....
(podać miejscowość, województwo i nazwę państwa)
- 5) imiona rodziców oraz nazwisko rodowe matki .....
- 6) obywatelstwo .....
- 7) stan cywilny .....
- 8) miejsce stałego zamieszkania lub pobytu .....

(w miarę możliwości podać dokładny adres)

Dane dotyczące popełnionego przestępstwa

..... został oskarżony o to, że: .....
(imię i nazwisko).....
(podać zgodnie z aktem oskarżenia)

*) Niepotrzebne skreślić.

**) W razie braku odpowiedniego porozumienia międzynarodowego zamieszcza się następującą treść „na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego”.

²⁵ Powinno być „przejęcie ścigania karnego” (przyp. J.C.).

Opisane wyżej czyny podlegają w Rzeczypospolitej Polskiej karze na podstawie przepisów art. ...., które brzmią następująco:

„Art. ....”

„Art. ....”

Według przepisów prawa karnego Rzeczypospolitej Polskiej przedawnienie ścigania czynu popełnionego przez oskarżonego nie nastąpiło.

„Art. ....”

Przedawnienie ścigania karnego nastąpi w dniu .....

Do niniejszego wniosku Sąd załącza:

- 1) uwierzytelnione odpisy dokumentów z akt sprawy .....
- 2) wnioski o ściganie lub odpisy pozwów (*o ile są wymagane lub zostały złożone*) .....
- 3) .....
- 4) .....

Sędzia

.....

(podpis)

(pieczęć Sądu)

3

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 19 czerwca 2019 r.

w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej

(Dz.Urz.MS z 2019 r. poz. 138; zm. Dz.Urz.MS z 2020 r. poz. 114)

(wyciąg)

Na podstawie art. 148 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60 i 125) zarządza się, co następuje:

[...]

DZIAŁ XVI

Biurowość w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania sądowego

§ 456. 1. Sprawy z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz postępowania karnego w stosunkach międzynarodowych rejestruje się w wykazie „OZ”, niezależnie od rejestracji w odpowiednich urządzeniach ewidencyjnych w wydziałach cywilnych i karnych.

2. Wykaz „OZ” prowadzony jest według ustalonego wzoru w wydziale (referacie) wizytacyjnym lub w oddziale administracyjnym, gdy nie utworzono przedmiotowego wydziału (referatu).

3. Do wykazu „OZ” wpisuje się w szczególności:

- 1) sprawy, w których stroną lub uczestnikiem jest cudzoziemiec lub osoba przebywająca albo mająca siedzibę za granicą;

- 2) wnioski sądów lub innych organów państw obcych o udzielenie pomocy prawnej;
- 3) wnioski sądów polskich o udzielenie pomocy prawnej za granicą;
- 4) pisma przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych w Polsce.

§ 457. 1. Sprawy wymienione w § 456 ust. 3 oznacza się skrótem literowym „zagr”. Oznaczenie takie zamieszcza się także na obwolucie sprawy, obok sygnatury akt, przy której należy wpisać również numer wykazu „OZ”.

2. Numer porządkowy sprawy wpisanej do wykazu „OZ” należy zakreślić po uprawomocnieniu się zakończonego postępowania.

[...]

4

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 18 czerwca 2019 r.

Regulamin urzędowania sądów powszechnych

(Dz.U. poz. 1141)

(wyciąg)

Na podstawie art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 52, 55, 60 i 125) zarządza się, co następuje:

[...]

DZIAŁ IV

Czynności w sprawach cywilnych, gospodarczych, wieczystoksięgowych, rodzinnych i nieletnich, pracy i ubezpieczeń społecznych oraz w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym

Rozdział 1

Przepisy wspólne

[...]

Oddział 6

Współpraca sądów z punktami kontaktowymi Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych

§ 178. Zwracając się o udzielenie informacji mających na celu ułatwienie współpracy z właściwym organem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w szczególności o:

- 1) informację o prawie i praktyce tego państwa,

- 2) ustalenie w tym państwie organu właściwego do wykonania czynności z zakresu współpracy sądowej lub o udzielenie informacji dotyczącej stanu realizacji tej czynności
- sąd może wystąpić do punktu kontaktowego Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych.

§ 179. Na wniosek punktu kontaktowego Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych sąd udziela informacji, o których mowa w § 178.

§ 180. 1. Do zadań punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych należy ułatwianie współpracy sądowej w tych sprawach między sądami powszechnymi a właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej oraz ułatwianie faktycznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości przez upowszechnianie informacji na temat funkcjonowania aktów prawnych Unii Europejskiej i międzynarodowych instrumentów dotyczących współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych.

2. Punkty kontaktowe Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych realizują zadania, o których mowa w ust. 1, w szczególności przez:

- 1) zapewnianie sądom powszechnym ogólnych informacji o przewidzianych prawem Unii Europejskiej i międzynarodowych instrumentach dotyczących współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych;
- 2) udzielanie sądom powszechnym, członkom Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych oraz innym właściwym organom odpowiedzialnym za współpracę sądową w sprawach cywilnych i handlowych informacji niezbędnych dla zapewnienia właściwej współpracy sądowej między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, w celu wsparcia tych podmiotów w przygotowywaniu wniosków o współpracę sądową oraz w ustanawianiu kontaktów bezpośrednich;
- 3) dostarczanie informacji na temat treści prawa innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej właściwego w sprawie bądź informacji mających ułatwić jego stosowanie;
- 4) ułatwianie koordynacji współpracy sądowej w szczególności, gdy kolejne wnioski sądów powszechnych wymagają skoordynowanego działania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 5) przyczynianie się do ogólnego informowania społeczeństwa, za pośrednictwem strony internetowej Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, na temat współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych w Unii Europejskiej, właściwych instrumentów przewidzianych prawem Unii Europejskiej i międzynarodowych, a także prawa krajowego państw członkowskich Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
- 6) współpracowanie przy organizacji i uczestniczenie w spotkaniach punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, w celu nawiązywania bezpośrednich kontaktów oraz wymiany doświadczeń na temat funkcjonowania tej Sieci;

- 7) przygotowywanie sprawozdań ze swojej działalności oraz zwracanie szczególnej uwagi na praktyki Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych oraz możliwe jej usprawnienia.
3. Przy wykonywaniu zadań określonych w ust. 1 punkty kontaktowe Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych współpracują z koordynatorami do spraw współpracy międzynarodowej i praw człowieka w sprawach cywilnych i handlowych.
4. W przypadku gdy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych otrzyma wniosek o udzielenie informacji, na który nie jest w stanie udzielić odpowiedzi, przekazuje go punktowi kontaktowemu lub członkowi Sieci, który jest w stanie najlepiej odpowiedzieć, o czym informuje składającego wniosek. W obszarach, w których przewidziane prawem Unii Europejskiej lub międzynarodowe instrumenty regulujące współpracę sądową już umożliwiają wyznaczenie organów odpowiedzialnych za ułatwienie współpracy sądowej, punkty kontaktowe zwracają się do tych organów.
5. Koordynację działalności punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych utworzonych w sądach powszechnych i punktu kontaktowego w Ministerstwie Sprawiedliwości zapewnia Ministerstwo Sprawiedliwości.
6. W ramach koordynacji, o której mowa w ust. 5, Ministerstwo Sprawiedliwości w szczególności:
- 1) zapewnia prawidłowe działanie krajowych punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych;
  - 2) utrzymuje kontakty z Sekretariatem Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych;
  - 3) przygotowuje zbiorcze sprawozdania na temat działalności punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych w Polsce;
  - 4) koordynuje udział polskich punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych w cyklicznych spotkaniach punktów kontaktowych i wyznacza osoby biorące w nich udział.

[...]

DZIAŁ V

Czynności w sprawach karnych o przestępstwa i wykroczenia

Rozdział 4

Postępowanie w sprawach europejskiego nakazu aresztowania i poszukiwań międzynarodowych

§ 353. 1. Sąd okręgowy, wydając europejski nakaz aresztowania, zwany dalej „nakazem”, dąży do objęcia nim wszystkich spraw, w których oskarżony (skazany) jest poszukiwany.

2. Sprawy w toku, dotyczące tego samego oskarżonego, przewodniczący wydziału kieruje łącznie do rozpoznania na posiedzenie w przedmiocie wydania nakazu.

§ 354. 1. W przypadku, gdy miejsce pobytu osoby ściganej jest znane, sąd okręgowy, który wydał nakaz, przekazuje go bezpośrednio właściwemu organowi sądowemu państwa wykonania nakazu.

2. Odpis nakazu, o którym mowa w ust. 1, sąd okręgowy przesyła Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia jego wydania.

3. Wraz z odpisem nakazu sąd przesyła Ministrowi Sprawiedliwości:

- 1) odpis postanowienia w przedmiocie wydania nakazu lub wyciąg z protokołu posiedzenia w przedmiocie wydania nakazu;
- 2) informację, do jakiego państwa nakaz został przesłany do wykonania.

§ 355. 1. W przypadku, gdy miejsce pobytu osoby ściganej nie jest znane, a istnieje podejrzenie, że może ona przebywać na terytorium państwa uczestniczącego w Systemie Informacyjnym Schengen, zwanym dalej „SIS”, sąd okręgowy, który wydał nakaz, przesyła w formie dokumentu elektronicznego odpis nakazu (PDF), jego tłumaczenie na język angielski (DOC, TXT lub RTF) i wniosek o wszczęcie poszukiwań międzynarodowych (PDF), w sposób zapewniający poufność i integralność przekazywanych danych, bezpośrednio na adres poczty elektronicznej Biura SIRENE, po czym dokonuje bezzwłocznie wpisu danych tej osoby do SIS.

2. Po ustaleniu miejsca pobytu osoby ściganej sąd okręgowy, który wydał nakaz, przekazuje go właściwemu organowi sądowemu państwa wykonania nakazu, a odpis wraz z dokumentami wymienionymi w § 354 ust. 3 przesyła Ministrowi Sprawiedliwości.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2 lub w § 354 ust. 1, okaże się, że osoba ścigana przebywa na terytorium państwa uczestniczącego w SIS, sąd okręgowy, który wydał nakaz, przesyła w formie dokumentu elektronicznego nakaz (PDF) i jego tłumaczenie na język angielski (DOC, TXT lub RTF), w sposób zapewniający poufność i integralność przekazywanych danych, bezpośrednio na adres poczty elektronicznej Biura SIRENE, po czym dokonuje bezzwłocznie wpisu danych tej osoby do SIS.

4. Sąd okręgowy niezwłocznie przesyła telefaksem do Biura SIRENE informację o dacie dokonania wpisu danych osoby ściganej do SIS, przesłaniu odpisu nakazu i jego tłumaczenia na język angielski oraz wniosku o wszczęcie poszukiwań międzynarodowych na adres poczty elektronicznej Biura SIRENE.

§ 356. Sąd okręgowy, wykonując nakaz wydany przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, przesyła Ministrowi Sprawiedliwości:

- 1) odpis postanowienia w przedmiocie wykonania nakazu wraz z informacją, w jakim terminie od daty zatrzymania osoby ściganej rozpoznano sprawę;
- 2) odpis nakazu przetłumaczony na język polski;
- 3) informację, w jakim terminie osoba ścigana została przekazana właściwemu organowi sądowemu państwa wydania nakazu;

- 4) kopię pism przesyłanych właściwemu organowi sądowemu państwa wydania nakazu, zawierających informację o przyczynach niedotrzymania terminów rozpoznania sprawy i przekazania osoby ściganej.

§ 357. 1. Po wydaniu postanowienia o odmowie wykonania nakazu dotyczącego osoby poszukiwanej za pośrednictwem SIS sąd okręgowy informuje bezzwłocznie Biuro SIRENE o konieczności dokonania zastrzeżenia w SIS, że osoba ta nie może zostać zatrzymana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z przestępstwem lub przestępstwami, będącymi przedmiotem rozstrzygnięcia.

2. W przypadku uchylecia postanowienia, o którym mowa w ust. 1, sąd okręgowy informuje bezzwłocznie Biuro SIRENE o konieczności usunięcia dokonanego zastrzeżenia w SIS.

§ 358. Przepisy § 355 ust. 1, 3 i 4 oraz § 357 stosuje się odpowiednio w przypadku ustalenia, że osoba ścigana przebywa, lub gdy istnieje podejrzenie, że może ona przebywać na terytorium państwa uczestniczącego w SIS niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej.

§ 359. W razie niedotrzymania ustawowych terminów do rozpoznania sprawy w przedmiocie wykonania nakazu wydanego przez inne państwo, sąd okręgowy właściwy do rozpoznania sprawy niezwłocznie zawiadamia o tym Ministerstwo Sprawiedliwości, wskazując przyczyny niedotrzymania terminów.

Rozdział 5

Dostęp do danych Systemu Informacyjnego Schengen

§ 360. Do czynności prezesa sądu należy zapewnienie organizacyjnych i technicznych mechanizmów zabezpieczających dane SIS przed nieuprawnionym dostępem, zniszczeniem, zmianą lub ich utratą, jak również zapewnienie zgodności podejmowanych w danym sądzie działań z obowiązującymi przepisami o dostępie do danych SIS.

§ 361. Prezes sądu okręgowego wyznacza spośród sędziów tego sądu jedną lub więcej osób odpowiedzialnych za całodobowe kontakty z Biurem SIRENE. Wyznaczeni sędziowie posiadają uprawnienie do dostępu do danych SIS, a także telefon komórkowy umożliwiający stały kontakt oraz adres poczty elektronicznej. Numery telefonów oraz adresy poczty elektronicznej udostępnia się Biuru SIRENE oraz bezzwłocznie aktualizuje w przypadku ich zmiany.

§ 362. 1. Osoba uprawniona do dostępu do danych SIS (użytkownik) obowiązana jest przestrzegać zasad należytej ostrożności w zakresie korzystania z udostępnionych jej funkcji SIS oraz zasad bezpieczeństwa przy przetwarzaniu danych, w szczególno-

ści w przypadkach czasowego opuszczenia stanowiska pracy, zakończenia pracy oraz korzystania z zewnętrznych informatycznych nośników danych.

2. Dostęp użytkownika do danych SIS nie powinien trwać dłużej, niż jest to konieczne do dokonania wpisu lub wglądu do danych.

§ 363. Przetwarzanie danych SIS może odbywać się wyłącznie przy użyciu funkcji przewidzianych w systemie, po uprzednim dokonaniu w nim uwierzytelnienia przez użytkownika.

§ 364. W przypadku zaistnienia podejrzenia, że osoba uczestnicząca w czynnościach sądowych może być poszukiwana za pośrednictwem SIS, można dokonać sprawdzenia danych tej osoby w SIS. W razie uzyskania informacji, że sprawdzana osoba jest poszukiwana za pośrednictwem SIS, bezzwłocznie zawiadamia się o tym Policję lub inny uprawniony organ.

§ 365. 1. Wpisów, modyfikacji oraz usunięcia danych SIS w sprawach pozostających na etapie postępowania rozpoznawczego i wykonawczego osób poszukiwanych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 2162 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 125), zwanej dalej „ustawą o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej”, dokonuje się bezzwłocznie.

2. Wpisów do SIS danych osób poszukiwanych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej, dokonuje się bezzwłocznie w przypadku ustalenia, że osoba poszukiwana przebywa lub zaistnienia podejrzenia, że może ona przebywać na terytorium państwa uczestniczącego w SIS.

3. Wpisów do SIS danych osób, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej, można dokonywać w przypadku ustalenia, że osoby te przebywają, lub zaistnienia podejrzenia, że mogą one przebywać na terytorium państwa uczestniczącego w SIS oraz gdy uzasadnia to waga lub charakter sprawy.

4. Wpisów do SIS danych przedmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Systemie Informacji Wizowej, można dokonywać w przypadku ustalenia, że przedmioty te znajdują się lub zaistnienia podejrzenia, że mogą one znajdować się na terytorium państwa uczestniczącego w SIS oraz gdy uzasadnia to waga lub charakter sprawy.

5. Wpisów danych do SIS dokonuje się zgodnie z danymi zawartymi w rejestrze PESEL.

§ 366. Obowiązkiem sędziego, któremu przydzielono daną sprawę, w której podjęto czynności poszukiwawcze za pośrednictwem SIS, jest dbałość o aktualność danych wpisanych do SIS, w tym o bezzwłoczną modyfikację lub usunięcie danych nieaktualnych, w szczególności jeżeli osoba, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy

o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym, została przekazana do dyspozycji sądu właściwego do rozpoznania sprawy, nakaz został uchylony lub nastąpiło przedawnienie karalności przestępstwa. Sędzia ten, nie rzadziej niż co 3 miesiące oraz nie później niż miesiąc przed upływem terminu wygaśnięcia danych wpisanych do SIS, dokonuje kontroli akt sprawy, w której dokonano wpisu i podejmuje stosowne działania zmierzające do zapewnienia aktualności tych danych.

§ 367. W sytuacjach innych niż wymienione w § 361 ust. 1, jeżeli wykryty zostanie wpis mogący wymagać zastrzeżenia w SIS, że dana osoba nie będzie poszukiwana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przy jego użyciu, sąd bezzwłocznie informuje Biuro SIRENE o konieczności dokonania takiego zastrzeżenia.

§ 368. 1. Po każdorazowym wglądzie lub przetworzeniu danych w SIS tworzy się wydruk z czynności lub notatkę urzędową, które dołącza się do akt sprawy.
2. Wydruki, które nie są przydatne dla postępowania, podlegają zniszczeniu.

§ 369. W przypadku braku bezpośredniego dostępu do danych SIS spowodowanego przyczynami niezależnymi od sądu wpisów do SIS dokonuje się za pośrednictwem centralnego organu technicznego Krajowego Systemu Informatycznego.

Rozdział 6

Współpraca sądów z krajowymi punktami kontaktowymi Europejskiej Sieci Sądowej i przedstawicielem krajowym w Eurojust

§ 370. Zwracając się o udzielenie informacji mających na celu ułatwienie współpracy w sprawach karnych z właściwym organem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa, w którym ustanowiono punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej, w szczególności o:

- 1) informację o prawie i praktyce tego państwa,
- 2) ustalenie w tym państwie organu właściwego do wykonania wniosku o pomoc prawną lub o udzielenie informacji dotyczącej stanu realizacji tego wniosku,
- 3) ustalenie w tym państwie organu właściwego do wykonania europejskiego nakazu aresztowania lub innego orzeczenia podlegającego wzajemnemu uznawaniu lub o udzielenie informacji dotyczącej stanu realizacji tego nakazu lub orzeczenia – sąd występuje do krajowego punktu kontaktowego Europejskiej Sieci Sądowej w Ministerstwie Sprawiedliwości lub w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

§ 371. Na wniosek krajowego punktu kontaktowego Europejskiej Sieci Sądowej sąd udziela informacji, o których mowa w § 370.

§ 372. Sąd może zwrócić się do przedstawiciela krajowego w Eurojust o udzielenie informacji lub o pomoc w sprawach należących do kompetencji Eurojust, które pod-

legają jurysdykcji Rzeczypospolitej Polskiej lub w które Rzeczpospolita Polska jest bezpośrednio zaangażowana, w szczególności o:

- 1) pomoc w ustaleniu organu właściwego w państwie członkowskim Unii Europejskiej do wykonania wniosków o pomoc prawną, europejskich nakazów aresztowania oraz innych orzeczeń podlegających wzajemnemu uznawaniu, a ponadto o koordynowanie, monitorowanie i ułatwianie ich wykonania, w tym przez pośredniczenie w kontaktach między sądem a właściwym organem państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 2) koordynowanie innych działań prowadzonych lub nadzorowanych przez sąd z działaniami właściwych organów państw członkowskich Unii Europejskiej.

§ 373. W przypadku wystąpienia przez przedstawiciela krajowego w Eurojust sąd niezwłocznie udziela informacji koniecznych do wykonywania zadań Eurojust.

§ 374. Odmawiając rozpatrzenia wystąpienia Eurojust z powodu zagrożenia bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej lub zagrożenia bezpieczeństwa osoby sąd może ograniczyć się do podania tych powodów.

§ 375. 1. Informacje:

- 1) o postępowaniu w sprawie o przestępstwo bezpośrednio dotyczące co najmniej trzech państw członkowskich Unii Europejskiej, gdy wnioski o udzielenie międzynarodowej pomocy prawnej lub o wykonanie orzeczenia podlegającego wzajemnemu uznawaniu zostały przekazane do co najmniej dwóch państw członkowskich Unii Europejskiej, jeżeli:
  - a) przedmiotem postępowania jest czyn zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, będący przestępstwem:
    - fałszowania oraz obrotu fałszywymi pieniędzmi lub innymi środkami płatniczymi,
    - handlu ludźmi,
    - łapownictwa i płatnej protekcji,
    - na szkodę interesów finansowych Unii Europejskiej,
    - nielegalnego obrotu bronią palną, amunicją lub ich istotnymi częściami,
    - nielegalnego wytwarzania, przetwarzania, przemytu środków odurzających, prekursorów, środków zastępczych lub substancji psychotropowych lub obrotu nimi,
    - o charakterze terrorystycznym,
    - przeciwko ochronie danych gromadzonych, przechowywanych, przetwarzanych lub przekazywanych w systemie informatycznym,
    - przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego,
    - udziału w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego,
    - wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł,

- b) z materiału dowodowego wynika, że przestępstwo może powodować poważne skutki transgraniczne, skutki dla Unii Europejskiej lub może dotyczyć innych państw członkowskich Unii Europejskiej niż te, które są bezpośrednio zaangażowane,
  - 2) o sprawach, w których może wystąpić kolizja jurysdykcji,
  - 3) o sprawach, w których powtarzają się trudności z wykonywaniem wniosków o udzielenie międzynarodowej pomocy prawnej, wykonaniem europejskiego nakazu aresztowania lub innego orzeczenia podlegającego wzajemnemu uznaniu
- sąd niezwłocznie przekazuje przedstawicielowi krajowemu w Eurojust, o ile nie zostały one przekazane w postępowaniu przygotowawczym.
2. Przy przekazywaniu informacji, o których mowa w ust. 1, sąd wskazuje:
- 1) w przypadku określonym w ust. 1 pkt 1:
    - a) przedmiot postępowania,
    - b) imię, nazwisko, datę urodzenia, zawód, miejsce zamieszkania oskarżonego i jego numer PESEL, o ile go posiada,
    - c) imię, nazwisko, datę urodzenia, zawód, miejsce zamieszkania pokrzywdzonego i jego numer PESEL, o ile go posiada,
    - d) zaangażowane państwa członkowskie,
    - e) krótki opis przestępstwa i jego kwalifikację prawną,
    - f) informacje o skierowanych wnioskach o międzynarodową pomoc prawną, ich zakresie i o stanie ich realizacji,
    - g) w przypadku postępowań o przestępstwa o charakterze terrorystycznym – dodatkowo informacje o treści prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie karne oraz o ewentualnych powiązaniach z innymi postępowaniami karnymi;
  - 2) w przypadku określonym w ust. 1 pkt 3:
    - a) państwa członkowskie, między którymi może wystąpić kolizja jurysdykcji,
    - b) przedmiot postępowania,
    - c) imię, nazwisko, datę urodzenia, zawód, miejsce zamieszkania oskarżonego i jego numer PESEL, o ile go posiada,
    - d) imię, nazwisko, datę urodzenia, zawód, miejsce zamieszkania pokrzywdzonego i jego numer PESEL, o ile go posiada,
    - e) krótki opis przestępstwa i jego kwalifikację prawną.

Rozdział 7

Postępowanie w sprawach wystąpienia do państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz w sprawach wystąpienia państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności

§ 376. 1. Sąd okręgowy, kierując wystąpienie o wykonanie prawomocnego orzeczenia w przedmiocie kary pozbawienia wolności, zwane dalej „wystąpieniem”, do właściwego sądu lub innego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zwanego

dalej „państwem wykonania orzeczenia”, przesyła do wiadomości Ministrowi Sprawiedliwości:

- 1) odpis prawomocnego i podlegającego wykonaniu orzeczenia skazującego na karę pozbawienia wolności;
  - 2) odpis wystąpienia w przedmiocie wykonania kary pozbawienia wolności;
  - 3) odpis zaświadczenia zawierającego wszystkie istotne informacje umożliwiające prawidłowe wykonanie orzeczenia.
2. Odpis orzeczenia, wystąpienia oraz zaświadczenia, o których mowa w ust. 1, sąd okręgowy przesyła Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 14 dni od wydania orzeczenia w przedmiocie wystąpienia.
3. Informację o prawomocnej decyzji właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania orzeczenia w przedmiocie wykonania lub odmowy wykonania orzeczenia, skazującego na karę pozbawienia wolności sąd okręgowy przesyła Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 14 dni od jej otrzymania.
4. Jeżeli skazany, którego dotyczy wystąpienie, przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sąd okręgowy informuje Ministra Sprawiedliwości w terminie 14 dni od przekazania skazanego, w jakim terminie od daty uprawomocnienia się decyzji w przedmiocie wykonania orzeczenia, skazany został przekazany sądowi lub innemu organowi państwa wykonania orzeczenia.
5. W razie niedotrzymania terminu, o którym mowa w art. 611tf § 1 K.p.k., sąd okręgowy niezwłocznie zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, wskazując przyczyny niedotrzymania terminu.

§ 377. 1. Sąd okręgowy, w razie skierowania przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, zwane dalej „państwem wydania orzeczenia”, wystąpienia o wykonanie w Rzeczypospolitej Polskiej prawomocnie orzeczonej kary pozbawienia wolności, przesyła do wiadomości Ministrowi Sprawiedliwości odpis postanowienia w przedmiocie wykonania orzeczenia w terminie 14 dni od wydania postanowienia.

2. Wraz z odpisem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, sąd okręgowy przesyła Ministrowi Sprawiedliwości:

- 1) odpis orzeczenia o karze pozbawienia wolności państwa wydania orzeczenia wraz z zaświadczeniem zawierającym wszystkie istotne informacje umożliwiające prawidłowe wykonanie orzeczenia oraz wystąpienie o jego wykonaniu, przetłumaczone na język polski;
  - 2) informację, w jakim terminie od daty otrzymania orzeczenia wraz z innymi dokumentami rozpoznano sprawę.
3. W razie niedotrzymania terminów, o których mowa w art. 611tj. K.p.k., sąd okręgowy niezwłocznie zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości, wskazując przyczyny niedotrzymania terminów.

[...]

Wzory pism dotyczących obrotu prawnego w sprawach cywilnych z Federacją Rosyjską wraz z wykazem właściwych organów Federacji Rosyjskiej

Wniosek o doręczenie dokumentów w sprawie cywilnej Порушение о вручении документов по гражданскому делу

Oznaczenie organu wzywającego (nazwa, adres, sygnatura sprawy, numer telefonu i faksu)	Oznaczenie organu wezwanego (nazwa i adres)
Обозначение запрашивающего органа (наименование, адрес, № дела, номер телефона и факса)	Обозначение запрашиваемого органа (наименование, адрес)

W związku z postępowaniem z powództwa/wniosku*
В связи с производством по иску/по ходатайству,*

.....
 reprezentowanym przez
 представляемым (кем) .....

przeciwko/z udziałem*
 к/с участием* .....
 reprezentowanym przez
 представляемым (кем) .....
 o/об .....

na podstawie postanowień Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 16 września 1996 r.

на основании положений Договора между Республикой Польша и Российской Федерацией о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским и уголовным делам, подписанного в Варшаве 16 сентября 1996 г.,

organ wzywający przesyła niżej wymienione dokumenty z prośbą o doręczenie adresatowi:
запрашивающий орган пересылает ниже названные документы с просьбой вручить их адре-
сату:

imię i nazwisko/nazwa*

фамилия, имя, отчество/наименование*

.....
.....

adres

адрес .....

.....

w następującej formie:

в следующей форме:

- a) zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w państwie wezwanym (art. 9 zdanie 1 Umowy)*
- а) согласно положениям права, действующего в запрошенном государстве (ст. 9, предложение 1 Договора)*
- b) przez zwykłe oddanie pism adresatowi (art. 9 zdanie 2 Umowy)*
- б) обыкновенным вручением письма адресату (ст. 9 предложение 2 Договора)*

i o zwrot załączonego dowodu doręczenia po uprzednim wypełnieniu.

и возврат приложенного доказательства вручения после предварительного его заполнения.

Lista dokumentów:

Перечень документов:

1. ....
2. ....
3. ....

Sporządzono w ..... dnia .....

Составлено в ....

Pieczęć urzędowa organu wzywającego Podpis osoby upoważnionej

Официальная печать запрашивающего органа Подпись уполномоченного лица

* właściwe zakreślić

* соответствующее подчеркнуть

Potwierdzenie doręczenia

Подтверждение вручения

A. Niżej podpisany organ wezwany ma zaszczyt potwierdzić, zgodnie z art. 10 Umowy, że doku-
ment został doręczony

dnia (data) .....

w (miejsce) .....

A. Ниже расписавшийся запрашиваемый орган имеет честь подтвердить, согласно ст. 10 Договора, что документ был вручен

числа (дата) .....

в (место) .....

в одной из следующих форм:

одним из следующих образом:

a) zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w państwie wezwanym*

a) согласно положениям права, действующим в запрашиваемом государстве*;

b) przez oddanie adresatowi, który dobrowolnie dokument przyjął*

б) вручением адресату, который добровольно документ принял*

Dokument wymieniony we wniosku został doręczony:

Документ, названный в поручении, был вручен:

a) adresatowi*

a) адресату* .....

b) innej osobie (imię i nazwisko, stosunek do adresata)*

б) другому лицу (фамилия, имя, отчество, отношение к адресату)* .....

.....

B. Dokument wymieniony we wniosku nie został doręczony z następujących przyczyn*:

Б. Документ, названный в поручении, не был вручен по следующим причинам*:

.....

.....

Zwracane dokumenty:

Возвращаемые документы:

1. ....

2. ....

3. ....

Sporządzono w ..... dnia .....

Составлено в ....

Podpis i pieczęć

Печать и подпись

Proszę zwrócić do:

Просим вернуть в:

_____

nazwa, adres i sygnatura sprawy

organu wzywającego

наименование, адрес, № дела

запрашивающего органа

(wypełnia organ wzywający)

(заполняет запрашивающий орган)

_____

* właściwe zakreślić

* соответствующее подчеркнуть